

DEJAVU

XII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 2023. NYÁR

A DEBRECENI EGYETEM ALUMNI MAGAZINJA

CAMPUS

FESTIVÁL

2023.
JULIUS
19-23.

DEBRECEN-NAGYERDŐ

4S STREET | A NYUGHATATLAN | ANDROID | AUREVOIR.
 AWS | BAGOSSY BROTHERS COMPANY | BEN T KADAR
 BOHEMIAN BETYARS | BYEALEX ÉS A SLEPP | DEBREC'N'BASS
 DOWN FOR WHATEVER | EDTA - LABOROCK | ERDŐS FRUZZI
 ESTI KORNÉL | EURÓPA KIADÓ | FANKADELI ÉS ZENEKARA
 FREDERIK CORNELIUS (DK) | HENRI GONZO | HÉT HAT CLUB
 HIPERKARMA | HUNDRED SINS | IMPACT | JÁRAI MÁRK
 JÁSZ ANDRIS | KACAJ | KOLLÁR-KLEMENCZ KAMARAZENEKAR
 KOVÁCS TAMÁS BAND | LEANDER KILLS | MÁRKÓ ÉS BARNA
 SÍKIDEG | MUDFIELD | NAGY FERÓ ÉS A BEATRICE
 NÉMETH JUCI & G. SZABÓ HUNOR | NEONHAL | NIGEL STATELY
 ON THE LOW PRES.: AKC MISI & AKC KRETTA, EKHOE, FIGURA,
 IBBIGANG, NASIIMOV & YUNG MARBI
 PANNONIA ALLSTARS SKA ORCHESTRA | PARNO GRASZT
 PIT OF SARON | PREMIER PLAN | PUNNANY MASSIF | SIXPACK
 SOLÉRE | SZÚCS | T. DANNY | VALMAR | YOUNG B!TE

30Y | A FLIRT | ABIGÉL | ÁRNYÉKNYÚL | BLUES FROM HELL FEAT.
 HADHÁZI LÁSZLÓ | BORDÓ SÁRKÁNY | CO LEE | CSAKNEKEDKISLÁNY
 DAMARA | DÁNIELFY | DÉVÉNYI DANI | DOROGI / INTIM TORNA ILLEGÁL
 ELEFÁNT | FIÚK | FRAN PALERMO | FUNKTASZTIKUS | GIDNIM'RÉM
 HAKAWAI X IRAWEN | HALOTT PÉNZ | HOEZNTROGERZ | HONEYBEAST
 HORVÁTH TAMÁS | JAZZBOIS | JURIJ | KONYHA | KOÓS-HUTÁS ÁRON
 LAZARVS | LYUHÁSZ LYÁCINT BT. | MARGARET ISLAND | MINELLI (RO)
 MIRROR GLIMPSE | MÖRK | NAGY BOGI | NECC PARTY | NECROPSIA
 NKS | NÓTÁR MARY LIVE | PÁL UTCAI FIÚK | PANDORA PROJEKT AKUSZTIK | POGÁNY INDULÓ
 ROAD | ROBIN SCHULZ (D) | SLOW VILLAGE | SUBTONES | SUPERNEM | SZAKÁCS GERGŐ
 SZILÁRD PIANO PROJEKT | TESCO DISCO | TIGRAN | VERZE GROUP | WOLFOLKS
 XXL NIGHT: MATEO & SPIRIT, BUDAI, GAGA, NÉMETI, ANTHON, STEPHEN

ADIS IS OK | AK26 | ANALOG BALATON | ANIMA SOUND SYSTEM 30 | AZAHRIAH | AZORKA
 BAD HABIT | BE MASSIVE NIGHT: JAY LUMEN, METHA, AVILA, LENNY LENOKS, DIRTY ICE, BLAS, SOMAZED
 BETTERTHANEVER | BIEBERS | BRAINS | BSW | BYPASS OF ANGER | CIMBALIBAND | DALRIADA
 DEPRESSZIÓ | DÉ:NASH | DZSÚDLÓ | EVERMIND NIRVANA TRIBUTE | GANXSTA ZOLEE ÉS A KARTEL
 GATE69 | NICK JOHNSTON GUITAR CLINIC (CAN) | HEAVY BRAINS | HIÚZ | HODI KIABÁL | HŐSÖK
 INSANE | KERALA DUST (UK) | KKEVIN | KOLGBEIGHT | KORAI ELECTRIC | KRÚBI | LOS ORANGUTANES
 MAGASHEGYI UNDERGROUND | MALURIDÉ | MEHRINGER | MIKE ME (E) | NÁKSI ATTILA | OLÁH ANTI
 ÓPERENTZIA | OSSIAN | PADDY AND THE RATS | PAROV STELAR (A) | PIXA | RNS | SIS
 SZÉLMŰVES | TANKCSAPDA | THE MAGIC TRACK | TOMMY €ASH (EE) | VAD FRUTTIK
 VEDAT AKDAG | VODKA FOR KIDS | WYRFARKAS

6363 | ATB (D) | BÉLGA | BETON.HOFI | BLAHALOUISIANA | BONGOR | BRÓDY JÁNOS
 CARSON COMA | CATAFLAMINGO | CLOUD9+ | DEÁK BILL BLUES BAND | DJ. PÉGÉ | DJ. JUHÁSZ LACI
 DON'T STOP THE QUEEN | ESSEMM | FARKAS IZSÁK | F.O.SYSTEM | FISH! | FLANGER KIDS | FRENK
 GODFATER. | HEINZ GÁBOR BIGA - AKUSZTIK DUÓ | HOZZÁL FOGKEFÉT! | I AM SOYUZ
 IVAN AND THE PARAZOL | KARÁCSONY JÁNOS | KERTEKALATT | KOLIBRI | KRISTOAF
 KORDA GYÖRGY ÉS BALÁZS KLÁRI | LIL FRAKK | MAJKA | MANUELMEZTKER AND FRIENDS
 MIKEE MYKANIC | MÜLLER PÉTER SZIÁMI ANDFRIENDS | NANANA | NEXT LEVEL NIGHT | OHNODY
 PAULINA | PETER MAKTO | PÉTERFY BORI & LOVE BAND | RAKLAP | SAYA NOÉ | SORBONNE
 SEXUAL | SOVIET MONDAY | STEADY PLUTO | SUPERSTEREO (DJ SET)
 TAKÁTS TAMÁS DIRTY BLUES BAND | THE ANAHIT | THE CRAMS
 VÁGTÁZÓ HALOTTKÉMEK | WATER SIGNS | ZAZ (F)

SZERDA | 07.19.

CSÜTÖRTÖK | 07.20.

PÉNTEK | 07.21.

SZOMBAT | 07.22.

Szerkesztői ajánlás

Tisztelt Alumni Tagok, Kedves Olvasók!

Szeretettel nyújtom át jelképesen magazinunk legújabb, huszonharmadik számát azzal a reménnyel, hogy törzsolvásóinknak most sem okozunk csalódást, izgalmas és tartalmas írásainkkal talán gyarapíthatjuk is számukat! Kimeríthetetlen forrásul szolgál rovatainknak az Alma Mater és közössége, ezért mindig igyekszünk aktualitást is varázsolni tartalomjegyzékünk összeállításakor minden lapszámunkba. Generációk, kincsek, tehetségek és érdekességek, színes és érdekes egyéniségek, fiatalok és tapasztaltabbak szólalnak meg hasábjainkon és hol elgondolkodtatnak, megmosolyogtatnak, hol példát mutatnak számunkra, de élménybeszámolók és képes összeállítások is várják az érdeklődő lapozgatót. Bízom benne, hogy a Debreceni Egyetem alumni magazinjának legújabb, nyári száma hűsítő felüdülést nyújt a család minden tagja számára!

Valamennyi munkatársam nevében kívánok kellemes feltöltődést, gondtalan kikapcsolódást a nyárra!

Rófi Mónika
Rófi Mónika

DEja vu

A Debreceni Egyetem Alumni Magazinja

Kiadó: Debreceni Egyetem

Felelős kiadó: Szilvássy Zoltán rektor

Főszerkesztő: Rófi Mónika

Lapszerkesztők, szerzők:

Béres Zsuzsa, Bögre Zoltán, Orosz Csaba,

Papp Krisztina, Pájer Szabolcs, Seprényi Renáta

Kiadványszerkesztő: Szabó Balázs

Fotók: RAK, unideb.hu

Szerkesztőség:

Debreceni Egyetem

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.,

Főépület 17-es iroda

Megjelenik 300 példányban.

Nyomdai munkák: Printart-Press Kft.

Felelős vezető: Szabó Balázs

HU ISSN 2063-6148

Ki lehet Alumni tag?

A DE Alumni tagja az lehet, aki a Debreceni Egyetem vagy a jogelőd intézményei (Debreceni Agrártudományi Egyetem, Debreceni Orvostudományi Egyetem, Kossuth Lajos Tudományegyetem, Hajdúböszörményi Wargha István Pedagógiai Főiskola) egykori vagy jelenlegi hallgatója, oktatója, kutatója, dolgozója. Azok a magánszemélyek vagy cégek képviselői is lehetnek DE Alumni tagok, akik bár nem voltak, vagy jelenleg nem tagjai az intézménynek, de támogatják a Debreceni Egyetem Alumni tevékenységét.

Regisztráció: alumni.unideb.hu/hu/tagsagiregisztracio

Elérhetőségek:

Cím: Debreceni Egyetem

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.,

Főépület 17-es iroda

Levelezési cím:

DE Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4002 Debrecen Pf. 400

Telefon: 52/258-126

E-mail: alumni@unideb.hu • Honlap: alumni.unideb.hu

TARTALOM

AZ EGYETEMRŐL

- 6-7 Újjászülető felsőoktatás
Szolnokon
Szabó Attila
- 8-9 Innováció a könnyűzenében
Kapusi Kálmán

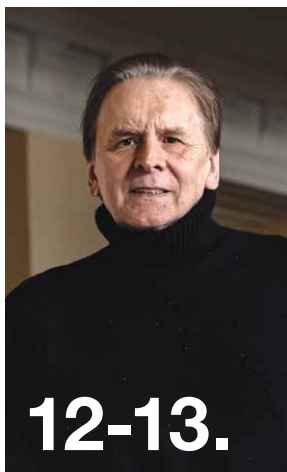
GENERÁCIÓK

- 10-11 Apáról lányára szállt a
fogászat tudománya
Hegedűs Csaba
és Hegedűs Viktória

KARRIER

- 12-13 Életem és kenyerem a vers
Mohai Gábor
- 14-15 Szilárdan az Aquaticum élén
Fazekas Lajos

- 16-17 A DATE-től a BMW-ig:
egy igazán kalandos életút
Gábor Éva

SOKSZÍNŰSÉG

- 18-19 Bajtársa a kedvence
Kovács Ilka
- 20-21 Unatkozni nincs idő:
egy sokszínű egyéniség
Sári Enikő Petra

TANÁREGYÉNISÉGEK

- 22-23 Identitás és kultúra Fáni
néni csoportjában
Gellértné Rézműves Gina

TARTALOM

SPORT

24-25 Újabb Grand Slam-győzelemre hajt a DEAC teniszezője
Máthé Gábor

JUBILÁNSOK

26-27 Centenárium a Francia Tanszéken

KÖZÖSSÉG

28-29 Agrár-barát
Fekete István

TALÁLKOZTUNK

30 Iciri-Piciri Alumni

31 Évfolymtalálkozók

32-33 DErbiztünk

KINCSEK AZ EGYETEMEN

34-35 Paradicsomi látványosságok az Élettudományi Épületben

KÖNYVAJÁNLÓ

36 Bevezetés a médiakultúra tanulmányozásába
Kálai Sándor és Maksa Gyula új könyve

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

37 Akikre büszkék vagyunk
A DE elismert kiválóságai

TÁMOGATÁS

38 Adó 1% köszönet

Újjászülető felsőoktatás Szolnokon

A Debreceni Egyetem néhány év alatt új alapokra helyezte a szolnoki felsőoktatást – mondja Szabó Attila, a DE Szolnok Campus igazgatója. A folyamatosan bővülő képzési portfólió, az infrastrukturális fejlesztések egyre több hallgatót csábítanak Szolnokra, a helyiek pedig inkább a Debreceni Egyetemet választják a fővárosi intézmények helyett. A siker kulcsa az összefogás, melynek eredményeként kimagasló mértékű jelentkezés érkezett a campusra a 2023. évi felvételi eljárás során. A Debreceni Egyetem jelenléte a régió gazdasági helyzetére is komoly hatást gyakorolhat a jövőben.

■ BÖGRE ZOLTÁN

2019. augusztus 1-jétől működik a Debreceni Egyetem szerves részeként a Debreceni Egyetem Szolnok Campusa. Csaknem öt évvel ezelőtt a város napjához közeledve fogalmazódott meg a gondolata annak, hogy a Debreceni Egyetem megjelenjen a megyeszékhelyen. Korábban a kecskeméti Neumann János Egyetem jelentette Szolnok számára a felsőoktatáshoz való kapcsolódást, de szükség volt a változásra. Szabó Attila, a DE Szolnok Campus igazgatója szerint meglehetősen hányattatott volt a helyi felsőoktatás helyzete abban az időben, a Debreceni Egyetem azonban látott benne fantáziát, és megjelenésével új alapokra helyezték a képzéseket, és ezzel megkezdődött a helyi felsőoktatás felemelkedése. Emlékeztetett arra is, hogy 2019 januárjában még csak a változás kapujában állt a megyeszékhely, néhány hónappal később pedig már elindult az oktatás a Debreceni Egyetem szárnyai alatt.

– Az biztos, hogy önálló karként nem működhattünk tovább, éppen ezért létrejött a Szolnok Campus, ahol a Debreceni Egyetem vette át a felsőoktatási szolgáltatást, ezzel együtt kutatási lehetőségeket is kínált, figyelembe véve a munkaerőpiaci igényeket biztosította a képzési feltételeket, a meglévő képzéseink pedig beleolvadtak a DE Gazdaságtudományi Karába. Érdekes helyzettel szembesültünk, hiszen a felvételi kampányban még Neumann János Egyetemenként szerepeltünk, de 2019 tavaszán, az átmeneti időszakban már azt kellett hirdetni, hogy a felvételt nyert diákok a Debreceni Egyetemre fognak beiratkozni. Így a 2020-as felvételi eljárásban már Debreceni Egyetem néven szerepeltünk. Óriási munka volt eljutni odáig, hogy egyik intézmény ilyen eredményesen és nagyobb zökkenők nélkül válthassa a másikat – tette hozzá a campusigazgató. Az első felvételi eljárásban a beiskolázási adatok nem voltak ugyan kedvezőek, azóta viszont folyamatos a növekedés, különösen a 2023-as eljárásban teljesített várakozáson felül a Szolnok Campus: 671

első helyes jelentkezést jegyezhetett fel a Debreceni Egyetem Szolnokon.

– A DE megjelenése végeredményben megmentette a szolnoki felsőoktatást, hiszen a kecskeméti képzésekkel abszolút konkurens viszonyban voltunk, a két város közelsége miatt nem nagyon volt értelme két szinte teljesen megegyező profilú képzést fenntartani, így, ha a Debreceni Egyetem nem dönt úgy, hogy átveszi az itteni felsőfokú oktatást, valószínűleg mi már nem is léteznénk. Ehhez képest hihetetlen eredmény, hogy a mostani felvételi eljárás során olyan számokat produkáltunk levelezős és nappali tagozaton egyaránt, amire talán senki nem számított. A DE Szolnok Campus népszerűbb, mint valaha – jelentette ki Szabó Attila.

A DE vezetése nagyon bízott abban, hogy sikeres lehet az együttműködés, ma pedig már tudható, hogy a Debreceni Egyetem sokat nyert ezen a befektetésen, hiszen a szolnoki képzés népszerűségére biztosan lehet alapozni. Nem mellékesen a helyi gazdasági szereplők és a városvezetők

*Szabó Attila igazgató,
DE Szolnok Campus*

szerint is létfontosságú a felsőoktatás jelenléte, bővítése és fejlesztése a megyeszékhelyen.

A campus vezetője szerint a szolnoki felsőoktatás eredményessége érdekében nagy szükség volt arra, hogy a Debreceni Egyetem a lehető legkorszerűbb eszközöket bocsájtja az oktatók és a hallgatók rendelkezésére, ennek köszönhetően az, aki a DE Szolnok Campuson tanul, korszerű laborokat, jól felszerelt tantermeket, modern számítástechnikai eszközöket használhat.

Mint mondta, a Debreceni Egyetem az első perctől kezdve támogatja a technikai megújulást, három számítástechnikai teremben az összes gépet sikerült lecserélni, gyógytornász tornatermet, demonstrációs termeket alakítottak ki, az Egészségtudományi Karon tanulók rendelkezésére áll egy 4D-s anatómiai program, valamint bonctermi preparátumokon is dolgozhatnak a hallgatók.

Szabó Attila kiemelte, hogy a Debreceni Egyetem képzéseinek munkaerőpiaci értéke van, a tudatos profilépítés, a képzésbővítés, a karokkal és a kari vezetőkkel való szoros együttműködés jellemzi a Szolnok Campus tevékenységét – ezek a siker alapvetései.

– A két helyi kórház megléte miatt nagyon fontos szerep jut az egészségtudományi képzéseknek, a vasúti, a mezőgazdasági gépgyártás, valamint egyéb feldolgozóipar jelentős súlya miatt pedig a műszaki

képzés megjelenése tartogat óriási lehetőségeket Szolnok számára. Emellett a sporttudomány is elérhető lehet hamarosan azáltal, hogy a tervek szerint a rekreáció és életmód alapszak is helyet kaphat a képzési kínálatban. Rengeteg a sportegyesület a városban, ötezer igazolt sportolóról tudunk, ráadásul a Szolnok Campusnak otthont adó Tiszaliget egyfajta sportnegyedként is funkcionál, hiszen az egyetemi épület tőszomszédságában csarnokok és futballstadion is található. Az is fontos célunk, hogy erősítsük a gazdasági képzés népszerűségét, mindezt úgy, hogy az egyik legelmaradottabb régióról van szó, ahol viszont nagy szükség van szakemberekre, a vállalati és vállalkozói szektor igényli a hozzáértő munkaerőt. Az egészségtudományi képzés sikere hatalmas meglepetést jelentett, hiszen már az elejétől kezdve óriási volt az érdeklődés a meghirdetett szakok iránt. Akkor a hiány ezekből a szakemberekből, hogy nem is tudunk annyi képzett munkaerőt kibocsátani, ami a régióban ne találna magának felvevőpiacot. Ugyanerre számítottunk például a műszaki oktatás területén is. A Debreceni Egyetem által működtetett felsőoktatás kell Szolnok városának, kell a megyének és kell a régióknak – emelte ki a campusigazgató.

Szabó Attila elmondta, hogy gyógyászati központ is létesül a felújítás alatt lévő Tiszaligeti Strandon, ahol a gyógytornász hallgatók, valamint a turizmus képzést elvégző fiatalok gyakorlóhelyet, később pedig akár munkahelyet találhatnak maguknak. Hozzátette azt is, hogy a cégek már most sorra jelentkeznek azért, hogy részt vehessenek a majdani műszaki képzésben,

a helyi szakképzési centrum laborparkja pedig szintén a szolnoki felsőoktatás fejlődését és bővülését erősíti, szolgálja. A campusigazgató szerint ma már ott tartanak, hogy a hallgatói létszám emelkedése szükségessé teszi a kollégiumi férőhelyek bővítését és további infrastrukturális fejlesztéseket is.

A hallgatók mintegy nyolcvan százaléka levelező tagozaton tanul, így az egyik legfontosabb feladat az lesz, hogy minél több esetben elindulhasson nappali képzés is, serkentve a hallgatói életet, ami pedig az oktatói gárda bővítését is maga után vonhatja.

A Szolnok Campus egyfajta rendezvényközpontként is működik, hiszen színes kulturális programok helyszíne, ami segíti az intézmény népszerűsítését. Idén már az egyetem központi beiskolázási rendezvénye – eddig egyetlen kihelyezett helyszínén – a DExpo is bemutatkozhatott Szolnokon, minden elvárását felülmúló érdeklődés mellett.

A képzések bővítése mellett fontos feladat, hogy megtörténjen a B épület kollégiumának férőhelybővítése, energetikai felújítása, valamint a kutatásfejlesztésre is nagyobb hangsúlyt fordítanának a jövőben.

Szabó Attila kiemelte, hogy a város megtartó erejét erősíti a Debreceni Egyetem jelenléte, hiszen egyre több tudományterületen kaphatnak magas szintű képzést a helyi és a város vonzáskörzetében élő fiatalok. Megjegyezte azt is, hogy a Szolnok Campus legnagyobb erőssége a közösség, mely befogadó, látható és összetartó.

Innováció a könnyűzenében

Öt éve oktatja könnyűzenére hallgatóit a Debreceni Egyetem. Ehhez az alapot a Könnyűzenei Képzési Központ indulása jelentette 2017-ben, hogy aztán csaknem 6 évvel később, 2023 szeptemberében elindulhasson a Kortárs könnyűzene BA alapképzés, amely országosan is egyedülálló lehetőséget kínál azoknak, akik diplomás könnyűzenészként helyezkednének el a zeneiparban vagy a munkaerőpiacon. Kapsi Kálmán, az intézet vezetője szerint a Debreceni Egyetem a kezdetektől úttörő szerepet játszik a magyarországi könnyűzenei oktatás magasabb szintre emelésében, mely egy igazi sikertörténet, a DE kitartása és célkitűzése pedig példaértékű.

■ BÖGRE ZOLTÁN

2016-ban vetődött fel elsőként annak a gondolata az egyetem vezetésében, hogy a magas szintű és nemzetközileg is rendkívül eredményes komolyzenei képzés mellett a könnyűzene is teret kaphatna az egyetem berkein belül. A Debreceni Egyetemnek - köszönhetően a Zeneművészeti Kar kiemelkedő szakmai tevékenységének – közel 6 évtizedes tapasztalata van a zenei felsőoktatásban. Ez és a rendelkezésre álló infrastrukturális lehetőségek jelentetik az alapot arra, hogy az intézmény a

komolyzene mellett a könnyűzenében is hasonló sikereket érhessen el. Az egyeztetéseket követően a Zeneművészeti Kar is támogatta az ötletet, hiszen abban teljes egyetértés volt mind a kari, mind pedig az egyetemi vezetés részéről, hogy a könnyűzene népszerűsége megkérdőjelezhetetlen. A képzés amellett, hogy hiánypótló lesz az országban, a magyar felsőoktatási intézményeknek is példaértékű lehet.

– A koncepció egyre nagyobb hangsúlyt kapott, noha sokan tartottak attól, hogy lesz-e egyáltalán megfelelő számú

és minőségű érdeklődés a képzés iránt. A folyamat elindításában és az egyetemi szintű könnyűzenei képzés létrejöttében meghatározó szerepe volt Szilvássy Zoltán rektornak, Tózsér József rektorhelyettesnek, Bács Zoltán kancellárnak, Duffek Mihálynak, a ZK előző és Lakatos Péternek, a kar jelenlegi dékánjának. Kiemelten fontos cél volt számukra az egyetemi szintű könnyűzenei oktatás elindulása. A szakmai munka első eredménye 2018-ban a könnyűzenei szabadon választható kurzusok elindítása volt, amiket kezdetben a Kőbányai Zenei Stúdióval közösen gondoztunk,

majd 2020-ban új irányt véve helyi, debreceni oktatókkal újraszerveztük az oktatást, immár budapesti segítség nélkül. Nem volt nehéz megszólítani a hallgatókat, ahogy elindultak a kurzusok óriási volt irántuk az érdeklődés, különösebben reklámozni sem kellett a lehetőséget – emlékezett vissza az intézetigazgató. Jelenleg ugyanis egyik magyarországi felsőoktatási intézményben sincs olyan lehetőség, hogy szabadon választható kurzuson lehet könnyűzenét tanulni. Néhány helyen voltak és vannak is a könnyűzene történetéről, hatásairól szóló kurzusok, de olyan jellegű oktatás, ahol hangszert is fognak kezükbe a hallga-

2021-ben a Könnyűzenei Intézet szerteágazó és egyre bővülő feladatkörei miatt végül szükség volt a Zeneművészeti Kartól való függetlenedésre, de természetesen van átfedés a működtető apparátusban, hiszen továbbra is szoros kapcsolatban állunk a karral. Ettől az évtől kezdve két kiváló kollégával osztozom az intézetirányítási és oktatásszervezési feladatokban. Tóth Ákos – akivel a kezdetektől együtt gondozzuk a képzésekkel kapcsolatos feladatokat – mint igazgatóhelyettes/kreatív menedzser és Szamosközi Gergő, mint oktatási koordinátor dolgoznak az Intézetben. Az infrastruktúra, a hang-

– Hatalmas felismerés volt az egyetem vezetése részéről, hogy mekkora vonzerőt jelent a könnyűzene jelenléte az intézmény számára, és hogy mennyire szélesíthető általa az egyetem képzési palettája. Egyébként minden felsőoktatási intézménynek könnyebb dolga lehet azzal, hogy sikerült elindítanunk a szakot, hiszen ezután már bárhol lehet ilyen jellegű képzést kezdeményezni a megfelelő infrastruktúra és oktatói gárda megléte mellett. Öt évünkbe telt, hogy a szakindítási akkreditáció és a teljes eljárás lezáruljon. Nekünk nem volt könnyű, talán a többieknek egyszerűbb dolga lesz azzal, hogy

„...a képzés országosan is egyedülálló lehetőséget kínál azoknak, akik diplomás könnyűzenészként helyezkednének el...”

tók, nincs. Pontosan emiatt, az újdonság erejének köszönhetően hamar felkapta a sajtó a kezdeményezést. A kurzusnak nem az a célja, hogy a nulláról foglalkozzanak a hallgatókkal, ide olyan fiatalokat várnak, akik már tudnak valamilyen szinten zenélni. A szemeszterzáró gálakoncerteken ráadásul komoly presztízsű helyszínen, a Liszt teremben, nagy létszámú közönség előtt léphetnek színpadra a fiatalok, mindez szintén csábító szempont. A hallgatók között vannak olyanok is, akik már a szeptemberben induló alapképzésre is jelentkeztek és ezért járnak az intézetbe, ezzel készülve a felvételire.

– Volt előttünk egy minta, hiszen a Zeneművészeti Karon nagyszerű munka zajlik, így tudtuk hogyan működik a rendszer az egyetemen, ennek alapjait és tapasztalatait vettük át és ezt használjuk majd az alapképzés esetében is. Tizenöt éve oktatók a Zeneművészeti Karon, lassan öt éve pedig tanszékvezetőként is dolgozom, így van rálátásom arra, hogy hogyan néz ki egy felsőoktatási képzés megszervezése.

szerpark kiemelkedő, de szeretnénk, ha ez még professzionálisabb lenne. Tervezzük további hangszerek, technikai eszközök beszerzését, hiszen olyan színvonalat kell nyújtanunk, mely jóval túlmutat egy szabadon választható kurzus keretein. Nagyjából heti húsz órát tartunk majd a nappali képzésben a hallgatóknak – sorolta a Könnyűzenei Intézet eredményeit és az alapképzési szak előkészületeit Kapusi Kálmán. Az intézetigazgató emlékeztetett arra is, hogy a Debreceni Egyetem egy innovatív felsőoktatási intézmény, ahol olyan fejlesztések valósulnak meg, amelyek új irányokat vetítenek elő, elég csak a drónpilóta képzésre, vagy az űrkatatással kapcsolatos tudományos eredményekre gondolni. Szerinte a könnyűzenei képzés is az innovációt képviseli, tulajdonképpen egy piaci rés, amelynek betöltésére elsőként a Debreceni Egyetem vállalkozott. Kapusi Kálmán úgy véli, egyáltalán nem lenne meglepő, ha a debreceni sikerek nyomán néhány éven belül más felsőoktatási intézmények is elindítanák az egyetemi szintű könnyűzenei alapképzést.

a Debreceni Egyetem kitaposta az utat. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság többszöri elutasítása ellenére mi kitarítottunk az eredeti elképzelésünk mellett, többször újraírtuk a beadványt így hosszas küzdelem után, 2022 októberében az Oktatási Hivatal nyilvántartásba vette a Kortárs könnyűzene BA alapképzés nyolc szakirányát a Debreceni Egyetemen – mondta Kapusi Kálmán.

Úgy tűnik, hogy az alapképzés máris bevéltotta a hozzá fűzött reményeket, az általános felvételi eljárásban többszörös volt rá a túljelentkezés. Kapusi Kálmán megjegyezte azt is, hogy mivel a könnyűzenei diploma birtokában szakközgimnáziumokban is lehet majd tanítani, a Debreceni Egyetem megreformálhatja az alapfokú művészetoktatást is oly módon, hogy a felsőfokú képzés révén a könnyűzene oktatása idővel bekerülhet az alapfokú művészetoktatás alapprogramjába is. Azzal, hogy elindul a szak, nemcsak egy diplomás képzés jön létre, hanem ennél sokkal többről van szó: az egyetem tevékenysége a régió könnyűzenei oktatására is hatást gyakorolhat. Kapusi Kálmán azt reméli, hogy a piac is befogadó lesz és presztízsékként tekint majd a DE-n kiadott diplomákra. Stúdiók, együttesekek jöhetnek létre, az egyetemen szerzett kapcsolati tőke jelentős mértékű és értékű lesz, végül pedig nemcsak helyben, de országosan is erős brand lehet a DE a könnyűzene területén is.

Apáról lányára szállt a fogászat tudománya

Hegedűs Csaba ahhoz képest, hogy tulajdonképpen „véletlenül” lett fogász, immár több mint 40 éve a Debreceni Egyetem Fogorvostudományi Karán, illetve annak jogelőd intézményeinél dolgozik. Tudományos folyóiratokban megjelent cikkeinek száma meghaladja a százat. A fogászat szeretetét a lánya „örökölte” tőle, aki úgy tartja, hogy a hivatásában a legszebb a segítségnyújtás, illetve az, hogy kézzel tud alkotni.

■ OROSZ CSABA

Hegedűs Csaba 69 évvel ezelőtt a cívisvárosban született. Gyermekkorában még sokkal inkább a zene vonzotta, mint az egészségügy. Ötéves korától hegedülni tanult. Érdekelte a fizika és a kémia is. Serdülőként atletizált, megyei bajnokságot nyert, országos versenyeken jó helyezéseket ért el. Elsősorban a fizika iránti megmaradt vonzalma miatt a debreceni Tóth Árpád Gimnáziumba jelentkezett, ahol elektronika tagozatos osztályba járt, amit szeretett. Rádiókat, erősítőket is építettek. Abban az időben, a 60-as években jelentek meg az első Beatles és Rolling Stones lemezek, melyek hatására a hegedűt gitárra cserélte. Egy osztálytársával közösen zenekart alapított, ő a zenét írta. A Beatles stílusát követték és az ehhez szükséges hangfalat maguk tervezték. A gimnázium tornatermében Gitárfesztivál néven rendezvénysorozatot tartottak, amelyen az ő formációjuk is fellépési lehetőséget kapott. Mások dalai mellett, saját szerzeményeket is játszottak.

– Negyedikes voltam, de még nem tudtam mihez kezdjek az érettségi után. Egy ismerősöm azt mondta, hogy ő beáll fogtechnikusnak. Arra gondoltam, hogy az érdekes lehet. Akkoriban a Tóth Árpádba tartva minden nap a Béke útján, a mai Szent Anna utcán éppen a fogtechnikai labor előtt haladtam el. Megengedték, hogy bemenjek oda szétnézni és megdetszem. Eldöntöttem, én is fogtechnikus leszek – emlékezett.

A Fogtechnikai Vállalatnál 1973-ban egy régi vágású úriember, egy jó szakember lett a mestere. Az ottani remek közösség és a főnöke nagyon megszerettette vele ezt a munkát. Egy idő után azonban mégis úgy érezte, hogy ennél többre is képes lenne, ezért 1976-ban beiratkozott a Debreceni Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karára. A képzés alatt a manuális tárgyak álltak hozzá közelebb, sok időt töltött el a kísérletes sebészetben. Tanulmányúton Szegeden járt, ahol egy hónapig mikrosebészetet tanult. Felajánlották neki, hogy válassza az akkor induló fogorvosképzést, de nemet mondott.

Közben az egyetemi csoporttagokkal együtt létrehozták a népszerű játsszó Karikás Együttest, amely elsősorban táncházakban lépett fel. Ő főleg vonós és pengetős hangszereken közreműködött.

– Minden olyan néptánchoz köthető rendezvényen ott voltunk, ahol csak lehetett. Nagyon sikeresek lettünk. A történet vége felé volt olyan évünk, amikor száznál is több koncertet adtunk, nemcsak itthon, hanem például Németországban és Finnországban is turnéztunk. Egy időben a Magyar Rádióban nekünk volt a legtöbb felvételünk. Az utolsó koncertünket a debreceni Nagytemplomban a Vujicsics Zenekarral meg Szörényi Leventével közösen adtuk – büszkélkedett. Az egyetem elvégzése után 1982-ben valamilyen manuális sebészettel kapcsolatos területen szeretett volna elhelyezkedni. Az országban több helyen is talált ilyen szakképzéseket, de mindenütt viszonylag hosszúnak ítélte az erre fordítandó időt. Ugyanakkor Debrecentől, az itt élő családjától nem szívesen vált volna meg. Így kapóra

jött, amikor megtudta, hogy a Debreceni Orvostudományi Egyetem Stomatológiai Klinika Szájsebészeti Osztályán klinikai orvost keresnek. Az intézmény akkori vezetője, Szentpétery professzor felvette, sőt később vele és néhány munkatárssal ismét zenekart alapított, kamaraegyüttesük klasszikus darabokat játszott. Megnősült, egy lánya és egy fia született. A fia közgazdasági egyetemet végzett. A lánya biomérnöként kezdte, majd úgy határozott, inkább tovább viszi az atyai örökséget, belőle is fogász lett.

Hegedűs Csaba hűséges maradt az intézményhez, már több mint 40 éve itt dolgozik. 1986-tól egyetemi tanársegédként ténykedett. Ugyanebben az évben megszerezte a fog- és szájbetegségek, 2000-ben a konserváló fogászat és fogpótlástan, 2019-ben a fogpótlástan, valamint az orális implantológia szakvizsgát. 1999-től a Fogpótlástani

„...számomra ő egy megismételhetetlen példakép...”

Osztályon egyetemi adjunktusi állást töltött be. 2002-től az akkor már Debreceni Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogpótlástani Tanszékén (amely 2014-től Bioanyagtan és Fogpótlástani Tanszék) tanszékvezető egyetemi docenssé, majd 2010-től egyetemi tanárrá nevezték ki. PhD téziseit 2000-ben védte meg Határfelületi rendszerek vizsgálata a fogászatban címmel, 2008-ban habilitált.

Hegedűs Csaba szerint az elmúlt négy évtizedben sokat fejlődött az intézmény. A Szentpétery professzort váltó Keszthelyi professzor a nemzetközi trendeknek megfelelő struktúrákat kezdett kialakítani, akkoriban az egyes szakterületek tanszék kezdeményekbe szerveződtek. Márton Ildikó vezetésének idején alakult meg a Debreceni Orvos- és Egészségtudományi Centrum Fogorvostudományi Kara. Abban az időben, 2003-ban dékánhelyettes, majd 2009-től dékán lett, mely pozíciót kilenc évig töltötte be.

– Mivel korábban voltam fogtechnikus, szájsebészeten dolgoztam, nemcsak elméleti ismeretekkel rendelkeztem, szinte minden területre ráláttam. Ráadásul az előző vezetőnk alatt a kar úgynevezett gazdasági megbízottja is voltam. Sokfelé jártam a világban tanulmányutakon, így voltak elképzeléseim arról hogyan célszerű egy ilyen kart felépíteni, hogy az nemzetközi szinten is megfelelő,

értékelhető legyen. Úgy gondolom ezen terveimet sikerült megvalósítani – fogalmazott. Jelenleg a Bioanyagtan és Fogpótlástani Tanszék oktató munkájának keretében tanszékvezetőként egyebek mellett részt vesz a graduális és posztgraduális fogorvos képzésben, az általános orvos graduális képzésben – mind magyar, mind angol nyelven –, továbbá a fogorvosok folyamatos továbbképzésében, az asszisztensi képzésben és a fogtechnikusok továbbképzésében. Közreműködik a fogpótlástan szakvizsgáztatói bizottságok munkájában. Irányítása alatt 21 diplomamunka és 10 tudományos diákköri pályamunka készült el. A DE Fogorvostudományi Doktori Iskola akkreditált oktatója. A betegellátásból is kiveszi a részét. Kutatási területe elsősorban a határfelületek, valamint a hidrofób és hidrofil polimer rendszerek fejlesztése és vizsgálata a fogászatban. Tudományos folyóiratokban megjelent cikkeinek száma meghaladja a százat, több száz tudományos előadást tartott hazai és nemzetközi konferenciákon.

– A hullámvölgyek ellenére mindig szerettem ezt a pályát. Nagyon fontosak a sikerélmények, amiket akár a legegyszerűbb fogászati problémák megoldásával is el lehet érni. A beteg életének javítása boldogsággal tölt el. Ugyanez igaz akkor is, ha sikerül egy tudományos kísérlet és arról meg tudunk jelenteni egy közleményt egy tudományos folyóiratban – vallotta.

Hangsúlyozta, hogy technikailag is nagyon sokat változott a fogászat az elmúlt évtizedekben. Amikor ő odakerült például még kaucsuk fogsorok is léteztek, amelyek azóta múzeumokba kerültek. A fogpótlások anyaga sem ugyanaz már, mint volt. A legnagyobb változást talán a digitális eszközök megjelenése hozta ebben a világban. Például manapság már nem használnak fogászati röntgenhez filmet. De az ügyes emberi kézre azért még most is szükség van. Ugyanakkor az Egyesült Államokban már engedélyezték olyan robotok használatát, amelyek fogászati implantációt végeznek.

– A közeljövőben szerintem a mesterséges intelligencia is meg fog jelenni a fogászatban, például egy digitálisan készített röntgenképet képes lehet a gép kiértékelni. Ebben az esetben nem egy orvos, hanem tulajdonképpen több ezer orvos állítja majd össze a leletet – magyarázta.

Nemcsak a zene, hanem a sport iránti szeretete is megmaradt, futni jár, biciklizni és túrázni is szeret. Az Országos Kéktúra útvonalból már több mint 700 kilométer megtett, ha minden jól alakul ezen a nyáron a végére ér.

A fővárosban élő és dolgozó fogász lányával szinte napi kapcsolatban vannak. Gyakori, hogy Viktória elküld édesapjának egy, egy fogászati röntgenképet és azt kéri, mondjon róla szakvéleményt.

Az alma és a fája

Hegedűs Csaba lánya, Hegedűs Viktória úgy emlékezett, hogy pályaválasztáskor nem volt különösebb elképzelése arról mivel akar felnőttként foglalkozni, amiben hasonlított édesapjára. Nagyon szeretett rajzolni, a gimnáziumban érdekelte a biológia. Végül azért választotta a fogorvosi pályát, mert az édesapja ezt nagyon szép szakmának tartotta. Diplomáját 2012-ben a Debreceni Egyetem Fogorvostudományi Karán szerezte, azóta általános fogorvosként, illetve 2016 óta fogszabályozó szakorvosként dolgozik.

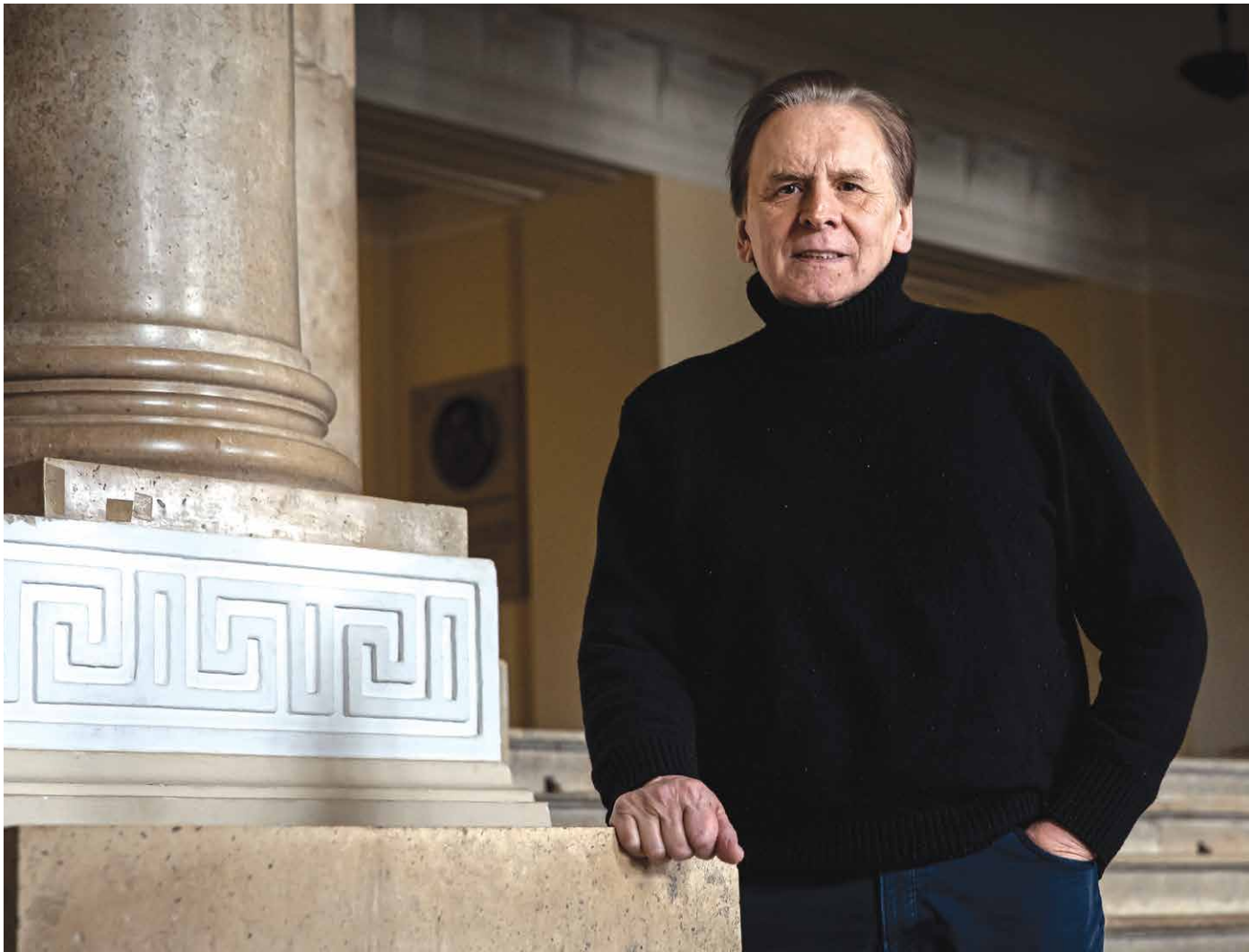
– Úgy kerültem Budapestre, hogy nagyon sok helyen jártam a világban, így az évek alatt megfogalmazódott bennem a kalandvágy, hogy máshol, más környezetben is próbáljam magam – fogalmazott.

A fogorvosi pályáról úgy tartja, hogy a legszebb benne a segítségnyújtás, ami fantasztikus érzés. Illetve az is a szakma szépségéhez tartozik, hogy kézzel, manuálisan tud alkotni.

Kutatómunkával még az egyetemi éveim alatt kezdett el foglalkozni, először Matesz Klára témavezetésével, majd később rezidens éveim alatt Dezső Balázs támogatásával, végül tavaly decemberben védte meg értekezését.

– Mai napig hálás vagyok azért, hogy a Debreceni Egyetem Fogorvostudományi Karának saját laboratóriumában tudtam részt venni a kutatásokban egy nagyszerű csapat tagjaként. A közös munka és gondolkodás volt az, ami elsősorban bevonzott erre a területre, a csapat tagjainak egyéniben és csoportosan elért sikerei pedig olyan előre mozdító visszajelzések, melyek igazán motiválóan tudnak hatni – osztotta meg gondolatait. Az édesapjával, édesanyjával fenntartott kapcsolatáról azt mondta, hogy nagyon hálás a szüleinek azért a szerető és támogató közegért, amit a mai napig nyújtanak számára.

– Az, hogy végül én is a fogorvos szakmában helyezkedtem el, csak erősítette a kapcsolatomat édesapámmal. Minden nap beszélünk. Amikor személyesen találkozunk gyakran együtt futunk, biciklizünk, túrázunk, főzünk. Amikor rá gondolok, mérhetetlen hálát érzek. Számomra ő mind emberileg, mind szakmailag egy megismételhetetlen példakép – tette hozzá Hegedűs Viktória.

Életem és kenyerem a vers

Népművelő-könyvtáros diplomát a Debrecen Tanítóképző Főiskolán szerzett, majd magyar szakon a Debreceni Egyetem jogelőd intézményében, a Kossuth Lajos Tudományegyetemen tanult egykor Mohai Gábor. A legendás rádiós és televíziós személyiség versek hiteles tolmácsolójaként, előadóművészként is szinte az egész országot ismertette meg a szép magyar beszéddel, és az irodalom értékeivel. A közelmúltban Újfehértón egy irodalmi esten lépett pódiumra, és Budapestre hazatartva egykori Alma Materébe is ellátogatott.

■ BÉRES ZSUZSA

Nem Debrecenben születtem, de középiskolába már a Tóth Árpád Gimnáziumba jártam, így talán nem véletlen, hogy a civisváros felsőoktatási intézményeit választottad tanulmányaid színhelyeül. Tudatos döntés volt a népművelés-könyvtár szakpár?

Én – mondhatni – „éretlenül” érettségiztem, ugyanis nem tudtam, hogy mi legyenek, ha majd nagy leszek. Azt gondoltam, hogy a népművelés olyan szak, amibe sok tevékenység belefér. Így különböző

helyeken végeztem szakmai gyakorlatokat, és úgy tűnt, megállapodok az akkori Megyei Tanács Egészségügyi Osztályának könyvtárában, ami akkoriban a régi KÖJÁL épületében volt a Tóthfalusi téren, ahol népművelőként és egyben könyvtárosként dolgoztam. Természetesen jártuk a megyét is, ismeretterjesztő előadásokat szerveztünk és tartottunk kultúrházakban, és még egészségügyi könyvtárakat is létrehoztunk.

De nem maradtál klasszikus értelemben vett népművelő, bár azért mégis, hiszen

valamennyi tevékenységed kultúrát közvetít mind a mai napig. Így ebbe a sorba tartozik az a négy év is, amit színészként a „világot jelentő” deszkákon töltöttél a debreceni Csokonai Színházban.

Ez azért egy kis túlzás, és a színpadig is hosszú út vezetett. Nagyon korán elkezdtem verset mondani és sok országos megmérettetésen is részt vettem – a legtöbbet meg is nyertem. Debrecenben pedig különböző rendezvényeken, ünnepeken sátoros ünnepeken gyakran a színészekkel együtt hívtak meg irodalmi estekre.

A színház akkoriban (1973) tűzte műsorára

Szabó Magda gyönyörűsége darabját, a Kialts, város! című történelmi drámát. Néhány nappal a bemutató előtt megbetegedett az egyik szereplő, és Lendvai Ferenc direktor – aki nem tudom hol láthatott, hallhatott szavalni – azt mondta: „Gyerekek, van itt a városban egy srác, biztosan be tudja tanulni.” – így ugrottam be Bocskai szerepébe minden tapasztalat nélkül. De biztosan meg voltak velem elégedve, mert felajánlották, hogy maradjak segédszínészként, de már akkor is éreztem, hogy a színház egy tőlem viszonylag távol álló világ. Ezt a darabot nagyon szerettem, és a legnagyobb színpadi szerepem is Bocskai maradt.

Végül mégis a színháznak köszönhető az a döntés, ami meghozta – akkor már Budapesten – a rádiós sikereket.

Ábrahám Pál: Bál a Savoyban című revü-operettje volt, ami változást hozott. A főszerepet – La bella Tangolita – Máriáss Melinda, az azóta már elhunyt csodálatos színésznő alakította, aki a takarásból gyakran megnézte a jelenetemet, amikor szerepem szerint mikrofonnal a kezemben tudósítottam a bálból. És Melinda – aki tudta, hogy nem igazán érzem magam otthon a színpadon – azt javasolta, próbáljam ki a rádiózást, mert szerinte a hangom ahhoz lenne tökéletes. Addig ez a lehetőség eszembe sem jutott. És csodák csodája, alig egy hét múlva megjelent a rádióújságban a hirdetés, hogy budapesti lakosú férfiakat keresnek munkatársként a Magyar Rádióba.

De te nem voltál pesti...

Ezért kellett füllentenem egy kicsit, ha próbálkozni akartam, így egy budapesti évfolyamtársam címét adtam meg. Még ma is emlékszem: a Szűz utcában lakott... A felvételi három fordulóból állt, sokan jelentkezünk, de végül abban az évben egyedül engem vettek föl bemondónak és azóta is, immár 45 éve a rádió a második otthonom.

A rádiózásban az a jó, hogy nem látszik, csak hallatszik, de ugyanakkor nehéz műfaj, hiszen nincs közönség, nincs azonnali visszajelzés. Ezt hogyan élted meg?

Nagyon jól. Én ugyanis eléggé magamnak való ember vagyok. Ezért is nem szerettem igazán a színházat. Amikor első nap bementem a rádióba, magamra zártam a stúdióajtót – egyik nap a Kossuth, másnap a Petőfi, harmadik nap a Bartók rádióban – és akkor csak én voltam ott, meg az üvegfalon túl a két hangmérnök. Abban az időben még sokkal több dolga volt egy bemondónak. Ma már csak híreket mon-

danak, de akkoriban emellett mi mindent konferáltunk: komolyzenét, népzénet, tánczenét, hangjátékot – attól függően, hogy melyik rádióban voltunk. Aztán amikor átkerültem a televízióba, ott is az volt a jó, hogy egy operatőrrel ketten voltunk egy kis helyiségben. Mondhatni magányos munka, de én így szeretem.

Hogyan kezdődött az irodalmi estek sorozata?

A verssel való ismerkedésem is a Tóth Árpád Gimnáziumban kezdődött. Elsőként az első magyar órán bejött a tanár, Debreczeni Tibor, a kiváló drámapedagógus, aki nem azt kérdezte tőlünk, hogy „Téged fiam, hogy hívnak?”, hanem „Ki a kedvenc költőd?”. Hirtelen nem tudtam volna mit mondani, de szerencsére akkor nem került rám sor, így amikor hazamentem,

„...Az első irodalmi estemet Petőfi Sándor verseiből állítottam össze, jól emlékszem, Debreczenben a Kossuth utcai Pódium teremben léptem fel, pontosan 50 évvel ezelőtt...”

levettem a polcra egy Petőfi kötetet és „bemagoltam” egy csomó címet, hogy elmondhassam a következő órán: kedvenc költőm Petőfi Sándor. És legalább néhány példát is tudjak majd mondani a verseiből. Később Debreczeni tanár úr bevont az iskolai irodalmi színpad munkájába, és azóta – pedig már évtizedek teltek el – nincs olyan nap, hogy verset ne olvasnék, vagy mondanék. Utcán, autóban, bárhol. Nekem ez lett az életem és a kenyerem. Kedvemre való a verselés, még akkor is, ha ki kell állni az emberek, a közönség elé, de ez egészen más, mint színészkedni, amihez talán akkora tehetségem sem volt, hogy egyszer eljátszhassam Hamlet szerepét...

És valójában ki a kedvenc költőd?

Természetesen Petőfi Sándor. Az első irodalmi estemet is az ő verseiből állítottam össze, jól emlékszem, Debreczenben a Kossuth utcai Pódium teremben léptem fel, pontosan 50 évvel ezelőtt. Akkor ünnepelték születésének 150. évfordulóját, idén pedig már a 200-at.

Ennyi idő elteltével is elevenen élnek benned a városhoz kötődő emlékek: a Tóth Árpád Gimnázium, a Pódium terem, a Csokonai Színház, az egyetem – ennyire meghatározó volt az életedben Debrecen?

Újfehértóikén is már „debreceni diák” akartam lenni, egy itteni rokonhoz bejelentkezve lettem városlakó. Abban az életkorban éltem itt, amikor egy fiatal még szinte minden iránt fogékony. Debrecen és az egyetem pedig óriási nyomot hagyott bennem. 1978. december 15-től kezdve azonban minden Budapesthez köt, bár számomra túl nagy a főváros. Viszont odaköt a munkám, amit nagyon szeretek, tehát pestivé kellett válnom. Ez – úgy tűnhet – sikerült is, azonban úgy érzem, lélekben mindig vidéki maradok.

Számomra hihetetlen, hogy már betöltötted a 75. évvedet. Ennek ellenére a mai napig folyamatosan dolgozol.

A szinkront már leadtam, csináltam negyvennégy évig, de ma már nincs benne annyi öröm, anélkül pedig én nem tudok dolgozni.

8-9 évvel ezelőtt kerestek meg az akkori Bonum TV (EWTN) vezetői és kértek föl, hogy legyek a csatorna „magyar hangja”. Különböző spotok felmondásával indult, aztán megkérdezték, hogy vállalnék-e híradót is? Mostanra pedig már egyre több műsort készítek. A „Mohai Gábor és vendégei”-be mindig művészeket hívok, olyanokat akiket ismerek, szeretek, tisztetek és elismerek. És természetesen minden nap elhangzik egy vers, amit én válogatok és mondok, így garantált, hogy évente 365 alkalommal biztos, hogy mondok verset. És természetesen folytatódnak az előadóestjeim is, amellyel járom az országot.

Ha van szabadidőd, akkor azt mivel töltöd legszívesebben?

Külföldre megyek és operába. Egy időben szívesen és gyakran jártam színházba is, ma már kevesebbet. Három évvel ezelőtt ugyanis volt egy óriási csalódásom, azóta Budapesten nem mentem el színházi előadásra. A komolyzenének azonban nem tudok ellenállni, számomra az operák operája Bartók Béla: A kékszakállú herceg vára. Nem tudom megmagyarázni, miért, de úgy érzem, minden benne van, amit a ma emberének is tudnia kell. Ezért az előadásért elutaztam már Párizsba, Korzikára, Amerikában is láttam és Bécsben is – utóbbi helyen azonban a filharmonikusok klasszikus újévi koncertjére még nem jutottam el. De biztos vagyok abban, hogy ez az élmény sem marad ki az életemből.

Szilárdan az Aquaticum élén

Lehetett volna fazekas, fizikus, végül mégis a turisztika mellett tette le voksát Fazekas Lajos, az Aquaticum Debrecen Kft. ügyvezetője. A sors azonban úgy döntött, nem szabad végleg elszakadnia Alma Materétől, így lehet, hogy mire a DE-ja-vu legfrissebb lapszáma az olvasók kezébe kerül, már átvehette a Debreceni Egyetemen a PhD fokozatot jelentő doktori oklevelet is. Nem fizikusként, hanem diplomás turisztikai szakemberként.

■ BÉRES ZSUZSA

A nádudvari fazekas família leszármazottja, így bizonyára sokszor föltették már a kérdést: miért nem vitte tovább a családi hagyományt?

Valóban, és nagyon nehéz rá a válaszadás, mivel igazából nincs konkrét okom, hogy miért is nem lettem fazekas.

A név azonban sok mindenre kötelez, így gondolom, ismeri a mesterséget.

Nálunk nem lehetett úgy felnőni, hogy ne sajátítottam volna el az alapokat. Amikor középiskolás koromban el akartam menni építőtáborba – akkor még az volt a divat –, édesapám azt mondta: de jó, hogy dolgozni akarsz, van itthon elég munka, tudok adni! De valószínűleg az befolyásolta a döntésemet, hogy az egyhelyben ülés, az otthondolgozás – ami édesapámat nagyon megnyugtatja, hogy a maga ura, meg sok generáción át a felmenőket is, amit így utólag irigylek is egy kicsit – úgy érzem, távol áll tőlem. Emellett szerepet játszott döntésemben a középiskola, a püspökládányi Karacs Ferenc Gimnázium és Ruhaiipari Szakközépiskolában szinte magával ragadott a fizika.

Hogy vezetett az út a Debreceni Egyetemre?

Az akkori Kossuth Lajos Tudományegyetem egyike volt annak a négy hazai felsőokta-

tási intézménynek, ahol fizikus szakot indítottak. Összesen 40 hely volt, amelynek jelentős része olyan tehetséges fiataloké lett, akik valamilyen országos középiskolai tanulmányi versenyen az elsők között végeztek. Én nem, ezért az akkori 120 pontos rendszerben igencsak kapaszkodnom kellett, hogy bekerüljek. Jól választottam, szép időszak volt, az egyetem gyönyörű Főépületében végeztem az akkor osztatlan ötéves képzést.

Milyen volt megélni a váltást: tegnap még diák, másnap már oktató?

Végzősként már mindenki a diplomamunkára koncentrált, én negyedévesen már dolgoz(gat)tam is a Szilárdtest Fizika Tanszéken, tanáraink bevontak minket a munkába. Inkább a keretek voltak újszerűek: diákként – fogalmazzunk így – nem keltünk korán, viszont későn feküdtünk, ugyanúgy bent voltunk a tanszéken, csak nem 8-tól 4-ig, hanem déltől este 10-ig. Diákként más életritmusban telt az idő. Végzés után hirtelen felbomlott az öt év alatt összekovácsolódott baráti társaság, bejött az életembe a korán kelés, a rendszeresség, a munka. Arról nem is beszélve, hogy nem volt több nyári szünet, hanem csak az a néhány nap szabadság, amit jól be kellett osztani. De szerencsém volt, hogy a diploma megszerzését követően ottmaradhattam a tanszéken, ahol csaknem három éven át dolgoztam, mint tu-

dományos segédmunkatárs. Az ott töltött idő alatt azonban megérelmődött bennem, hogy bár a fizika a legszebb tudomány a világon, de mégsem biztos, hogy ezen az úton haladok tovább. Akkoriban vezették be a hagyományos doktori képzés helyett a PhD rendszert, a tudományos fokozatok új skálázását. A feltételeket megismerve tudatosult bennem is, hogy ezek szinte teljesíthetetlenek három év alatt, vagy ha mégis, nincs arra garancia, hogy valakinek státusza lesz és tovább tud dolgozni az egyetemen. Családalapítás előtt felelősségteljesen kellett gondolkodnom, minden bizonytalan volt, nem láttam a perspektívát és akkor fogalmazódott meg bennem, lehet, hogy más irányba kellene elindulnom.

Ez a turizmus volt?

Szerintem ezt is otthonról hozhattam, hiszen édesapámhoz a foglalkozása miatt rengetegen jártak megnézni, hogyan is készül a nádudvari fekete kerámia. Így a családomon túl is mindig emberek vettek körül. Sokszor hárukt rám és húgomra az a feladat, hogy – mivel már mindketten beszéltünk nyelveket – elmondjuk a vendégeknek, mi történik a műhelyben. A velük való kommunikáció, a sok náció, aki megfordult nálunk, a különböző emberek, lehet, hogy éppen ez vitt el a turizmus irányába. Így aztán az egyetemen töltött utolsó félévben már elkezdtem a másoddiplomás képzést, és szállodaipari szakközgazdászként végez-

tem Budapesten. Tulajdonképpen párhuzamosan dolgoztam az egyetemen és voltam Budapesten hallgató. Még be sem fejeztem a tanulmányaimat, de már a turizmusban a szállodaiiparban helyezkedtem el. Nagyon büszke vagyok rá, hogy a ranglétra aljáról, három műszakos recepciósként indulva végig jártam azt a bizonyos ranglétrát. Ma már vezetőként azt mondom, ennek volt a létező legnagyobb haszna. Ugyanis bár fantasztikus dolgok vannak megfogalmazva a tankönyvekben, az életben nem pontosan úgy zajlanak a dolgok.

Címszavakban az állomásokról?

Éjszakai recepció, majd front office manager – a szállodák földszinti munkáját irányítja, recepció, londonerek, azok a munkakörök, akikkel a vendég közvetlenül találkozik – és szerencsésnek érzem magam, mert nagyon hamar szállodaigazgató lettem, 33 évesen a Cívus Hotel Kálvin Debrecenben. Ezt követte az Arany Bika, majd a Cívus Hotels Zrt. debreceni üzletigazgatóságnak vezetése. 2003-ban innen jöttem át az akkor még a Debreceni Gyógyfürdő Kft. ügyvezetői székébe. Azóta, 20 éve vagyok

tudtuk volna, szerintem bele sem merünk vágni.

Ilyen grandiózus kihívások után visszalépés az Aquaticum?

Számomra előrelépés. Hiszen amikor vezető lettem, akkor kezdődött a Mediterrán élményfürdő építése. Be kellett vezetni, üzemeltetni, mindezt úgy, hogy Magyarországon akkor még nem volt ehhez hasonló létesítmény. Amire nagyon büszkék lehetünk, hogy a 2010-es évek második felében volt egy országos reprezentatív felmérés arról, hogy Debrecen milyen „hívószavakat” generál: a listán a 4. az Aquaticum volt a Nagytemplom, a Nagyerdő és a Virágkarnéval után. Csak a tradicionális, évtizedekre-századokra visszatekintő, a várossal azonosított értékek előztek meg minket, ami nagy eredmény egy olyan intézmény számára, ami 2003-ban kezdte meg működését. Ma már – mondhatni debreceni mintára – egyre több élményfürdő nyílik az országban és eleinte mindenki hozzánk jött tanulni, ami kicsit furcsa volt, hiszen mi a saját kárunkon tanultunk meg sok mindent az üzemeltetés kapcsán.

típusú vállalkozások fele bezárt, a dolgozókat elbocsájtották, és ráadásul ez több hullámban is megtörtént. Ez nem tett jót a szak népszerűségének. A fő ok a létbizonytalanság. És sajnos ez nem csupán a pályaválasztók, hanem a szakmában dolgozók között is így volt. A duális képzést azért is tartom fontosnak, és ezért is vagyunk a zászlóvivők között, mert szeretünk közvetlen rálátással lenni a felnövekvő generációra, és nem titkolni a legtehetségesebbeket kiválasztani és végzés után azonnal munkát ajánlani számukra. Van olyan kollégám, aki annak idején idejött szakmai gyakorlatra és ma már középvezető.

Gondolom, ettől kapott kedvet ahhoz, hogy visszaüljön az iskolapadba? Visszatért az Alma Materbe PhD hallgatóként, de nem fizikusként.

Sosem hittem volna, hogy ennyi év után ez történik, pedig lassan átszakítom a célszalagot. Öt éve vágtam bele a doktori fokozatszerzésbe, egyik fő mozgatórugója az volt – éppen a duális képzés kapcsán –, hogy jó lenne egy tudományos fokozat, hiszen akkor még jobban be tudnék kap-

itt. Mindezek mellett 2001-től csaknem 15 éven át voltam a Debrecenben rendezett nagy világbajnokságok – köztük elsőként az Ifjúsági Atlétikai Világbajnokság – logisztikai vezetője, a szállás, az ellátás és a vendéglátás tartozott hozzám. Világvárosokhoz viszonyítva „kisvárosként” nyertük meg számos nagy esemény rendezési jogát és mindegyiket kiválóan megoldottuk – ahogyan ezt a nemzetközi szövetségek is elismerték minden alkalommal. Olyan dolgokat vállaltunk el, amiről az elején nem is tudtuk, hogy mennyire komoly kihívás. Ha

Járnak szakmai gyakorlatra az Aquaticumba a Debreceni Egyetem hallgatói?

Sok hallgatót fogadunk, ezért is remek dolog a duális képzés, hiszen azt az elméleti tudást, amit egy felsőfokú oktatási intézmény adhat, azonnal lehet adaptálni és alkalmazni a gyakorlatban. Sajnos, a turizmus-vendéglátás évtizedekig fennálló népszerűsége az utóbbi években megtorpant, amiben jelentős szerepet játszott a pandémia. A COVID alatt ez volt a legsérülékenyebb szektor, ahogy bekövetkezett az utazások korlátozása, másnap az ilyen

„...A duális képzést azért is tartom fontosnak, mert szeretünk közvetlen rálátással lenni a felnövekvő generációra, és nem titkolni a legtehetségesebbeket kiválasztani...”

csatlakozni az oktatásba. Olyan feladatot is el tudnék vállalni, ami ehhez kötött. És egy elgyengült pillanatomban úgy gondoltam, erre biztosan van időm. Persze nincs. De ha elkezdtem, akkor végig is csinálom az Ihrig Károly Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola programját. Volt olyan időszakom – a pandémia alatt – amikor napi 20 órát dolgoztam a munkahelyemen azon, hogy megmentsem, ami menthető, céget, kollégákat. Napról napra változott a helyzet, gyártottuk az új és újabb üzleti terveket, változott a jogi szabályozás, a támogatás rendszere, a munkaerőhelyzet, minden. És közben a doktori iskola feladatai, ami biztosan nem ment volna tanáraink és témavezetőim, Pető Károly professzor úr, valamint Rákos Mónika professzor asszony támogatása nélkül. Túl vagyok a belső védekezésen, jön a nyilvános vita, ha szerencsém van és az opponenseim is úgy látják, június 2-án a Főépület Aulájában rendezett doktoravató ünnepségen átvehetem a fokozatot jelentő okleveletem.

A DATE-től a BMW-ig: egy igazán kalandos életút

Javában zajlik a BMW autógyár építése Debrecen északnyugati határában. Minden leendő dolgozóval személyesen találkozik Gábor Éva, a BMW Manufacturing Hungary Kft. senior HR-marketing szakértője, aki az ezredforduló környékén a Debreceni Agrártudományi Egyetem padjait koptatta. A kommunikációs és marketing szakember korábban sok mindennel foglalkozott, egyébek mellett volt fuvolatanár, rádiós hírszerkesztő, marketinges és fél évet töltött a Föld túloldalán, Ausztráliában. Állítja: a cívisváros egyetemén olyan tudásra tett szert, melyet eddig minden munkahelyén tudott használni.

■ OROSZ CSABA

A mezőtúri születésű Gábor Évának gyermekkorában a tanárai szinte mindig ötösöket írtak az ellenőrzőjébe, sok tanulmányi versenyen indult és nyert. 1998-ban szülei azt szerették volna, ha a jogi pályát választja, de őt ez nem érdekelt. Sokkal szívesebben járt volna a Szegedi Tudományegyetemre, média szakra, de oda nem vették fel. A Debreceni Agrártudományi Egyetem (DATE) gazdasági agrármérnök, EU menedzser-szakfordító szakirányát másodikként jelölte meg a jelentkezési lapon. Korábbi jó tanulmányi eredményeinek köszönhetően ide nem kellett felvételeznie.

– Tízennyolc évesen nagy lelkesedéssel kezdtem el albérletet keresni Debrecenben, szimpatikus volt a város. Akkor még nem lehetett interneten válogatni az ilyen helyek között, hanem meg kellett venni a hirdetési újságot és oda kellett menni személyesen

megnézni. Végül a Petőfi téren találtam megfelelő lakást – emlékezett. Meghatározó élménynek tartja a gólyatábort, a virágkarnevált. A mai napig Alma Materének tartja a Böszörményi úti épületegyüttest, amikor elmegy előtte szép emlékek jutnak eszébe. Több olyan meghatározó tanára is volt, akikre szívesen gondol.

– Juhász Lajosnál például vetített diaképek alapján kellett felismerni a rovarokat és latinul neveztük meg őket. Érdekes, hogy ez mennyire megmaradt, ha átszalad az utcán előttem egy csótány a mai napig azonnal tudom mi a hivatalos neve. Gyakorlati oktatás is volt, kimentünk a sertéstelepre, ahol egy három mázsás disznó jött velem szembe. A kapálás nem volt újdonság – magyarázta.

Az egyetemen szabadidejében párhuzamosan járt például színjátszó körbe Örkény egyperceseket előadni és az atlétikai pályára. Közben heti két délutánon a Derecskei

Zeneiskolában fuvolatanárként tanított.

– Nagyon sokat köszönhetek az egyetemnek, erős alapokat raktam le. Fantasztikus, összetartó közösség alakult itt ki, amit jól mutat, hogy a közelmúltban, amikor csaknem 20 év után visszaköltöztem a városba kiderült, hogy sok egykori egyetemi csoporttársam ma meghatározó pozíciókat tölt be Debrecenben. Többekkel a mai napig munka, illetve baráti kapcsolatot ápolok – büszkélkedett.

Agrár helyett kommunikáció

Egyszer, amikor éppen agrárgazdasági matematika vizsgára készült a Rádió1 szolt a háttérben, ahol híreket mondtak.

– Arra gondoltam milyen jó lenne híreket olvasni, bár akkor még fogalmam sem volt arról, hogy a hírszerkesztés mi fán terem. Két deriválás és egy integrálás között felhívtam a rádiót azzal, hogy szerintem kellene nektek valaki, aki jól tud olvasni. Ők meg elhitték, hogy alkalmas lehetek erre.

Két hét múlva a Rádió1 debreceni stúdiójában, a Lehel utcán dolgoztam több mint egy évig – mondta kellemes, ezer közül is megismerhető bűgő hangon.

Ott azt érezte, ez sokkal inkább az ő útja, mint az agrár. Szerencséjére éppen ekkor indult a Budapesti Kommunikációs Főiskola (ma Budapesti Metropolitan Egyetem), ahová jelentkezett és fel is vették. A fővárosban az egyetem mellett a Bridge Fm Rádiónál talált munkát, ahol szintén hírszerkesztő, bemondó lett. Aztán a Magyar Televízió képűségét szerkesztette, ami bevallása szerint a világ egyik legunalmasabb munkája.

A még nagyobb kaland: Ausztrália

Az ezredfordulón, 20 évesen médiaösztöndíjjal eljutott Ausztráliába, ahol hat hónapig a csaknem 5 millió lakosú Melbourne-ben két olyan rádiót tanulmányozott, amelyek az ott élő 80 ezres magyar közösségnek készítenek műsorokat. A médiafogyasztási szokásokat, a tartalmat, a hallgatottságot vizsgálta. Több szerkesztőségbe, stúdióba is bejutott. Bérelt lakásban lakott, sokat metrózott.

Azt tapasztalta, hogy az ottani magyarok közül az idősebbek zöme 1956-ban ment ki, a fiatalabbak nagyrésze a 90-es években érkezett. Olyan magyarokkal is találkozott, akik a Kárpát-medencében, a trianoni határokon kívül születtek és onnan vándoroltak oda. Itthon még azt gondolta, hogy erősen összetartó az ausztráliai magyar közösség, de arra jutott, hogy ez sajnos nem így van. Egyebek mellett megállapította, hogy mivel a magyarok nem tudták jól reprezentálni magukat az ottani médiában, így csak eldugott műsoridőkhöz jutottak a rádiókban.

– Ugyanakkor sok támogatást kaptam tőlük. Például a buszmegállóban állva rám telefonáltak, hogy a rossz oldalon várom a buszt, mivel ott fordított a közlekedés, át kellene menni a másik oldalra. De nemcsak ebben más világ Ausztrália, például az ausztrálok gondolkodása sokkal nyitottabb, könnyebben barátkoznak – osztotta meg tapasztalatait.

Egész életre szóló élménye volt például, hogy a kertekben füge, meg citromfák is nőnek, amiken oposszumok szaladgálnak. A várostól kicsit távolabb kengurut, koalát, kakadut, papagájt meg néha tasmán ördögöt lehetett látni.

Meglepő módon szakdolgozatát nem erről írta. Abban azzal foglalkozott, hogy a rádiós műsorszerkesztést mennyire határozza meg a tulajdonos, illetve a politika befolyása, valamint, hogy egy hírt hányféleképpen

lehet átírni, hangsúlyozni, miként tudja az bemutatni a tényeket.

Ismerkedés a nagyvállalatok világával

Ezt követően 18 évet Budapesten töltött, mely idő alatt előbb több rádiónál és a Magyar Távirati Irodánál (MTI) dolgozott párhuzamosan. Előfordult, hogy az MTI-nél hajnalban megszerkesztette a híreket, majd délután felolvasta ugyanazokat a rádióban.

– Imádtam, hogy három, négy monitoron futottak előttem az AP, a CNN és a BBC hírei. Izgalmas volt beszámolni például a pápaválasztás folyamatáról. 2004 karácsonyán nekem jutottak a rádióban az Indai-óceán mentén pusztító hatalmas cunamiról szóló hírek. Úgy elragadtak az események, hogy akkor három nap alatt kétszer mentem haza lezuhanyozni, átöltözni. Sok érdekes emberrel készítettem interjút – emlékezett. A rádiózás iránti szerelme a mai napig nem múlt el, de ma már csak felvételtől szól a hallgatókhoz, például station voiceként (csatorna azonosító hangként), vagy cégek telefonos ügyfélszolgálati hangjaként.

Ezt követően multinacionális cégeknél főleg marketing területen ténykedett. Az első ilyen a Pannon GSM volt, ahol 14 évet dolgozott. Ebben az időszakban született a kislánya, akinek 2010-ben az volt az első mondata, hogy a Pannon mostantól Telenor.

– Imádom azzal foglalkozni, hogy a digitalizáció, a mesterséges intelligencia, az applikációk, a gépi tanulás miként tudnak megjeleni a marketingben, a kommunikációban – mondta.

Szintén ehhez az időszakhoz köthető, hogy a Pál Adrienn című mozifilmben főszerepet játszott, melynek premierjét 2010-ben a Cannes-i Filmfesztiválon éppen az ő 30. születésnapján tartották. A filmben nyújtott alakításért sok elismerést kapott.

2017-ben ismét munkahelyet váltott. Gyöngyöshalászon zöldmezős beruházásban felépült az Apollo Tyres gumiabroncsgyár, ahol a skandináv vállalati kultúra után megtapasztalta milyen az indiai vállalati kultúra. A napi 3-4 órányi utazás Budapestről oda és vissza azonban egy idő után fárasztóvá vált, ezért valami a fővárosához közelebbi elfoglaltságot keresett. Átment a Nestléhez, ahol kríziskommunikációval, fogyasztói szolgálattal, belső kommunikációval, szociális médiával foglalkozott.

– Három magyarországi gyár tartozott hozzám. Fantasztikus dolog volt benézni például a diósgyőri csokoládéfigura-gyárba, vagy látni, hogyan készül a Nesquik kakaópor. Az élelmiszergyártásban vissza-

közöntek a debreceni agráron tanultak – fejtegette.

Az ott szerzett tapasztalatokat remekül tudja most a debreceni BMW gyárnál hasznosítani, ahol a szenior HR-marketing szakértő pozíciót tölti be. Oda úgy jutott, hogy a Nestlénél töltött idő alatt 2019-ben Németországból megkeresték. Elsőre nemet mondott. A második hívás után viszont úgy döntött, visszatér Debrecenbe és megint albérletet keresett a városban. Ő volt a harmadik, akit munkaszerződéssel alkalmaztak ide. A lányát a Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziumába, vagyis a „Kis-Kossuthba” vették fel.

– Nehéz volt az indulás, mert nem sokkal megérkezésünk után 2020. elején kitört a koronavírus-járvány. Furcsa volt a szinte teljesen kiürült utcákat látni. A villamosok úgy közlekedtek oldalukon a BMW toborzására hívó reklámjaival, hogy alig látta azokat valaki. Azóta sikerült beilleszkedni, lakást is tudtunk venni, debreceniek lettünk – mesélte.

A legkorszerűbb technológiával felszerelt autógyár javában épül, a sorozatgyártás megkezdését 2025-re tervezik. Várhatóan 1500 embernek adnak majd munkát, akiknek a nagyrésztét mostanában veszik fel. Mivel minden kiválasztottal személyesen találkozik, nagyon elfoglalt. A felvettek nagyrésze már különböző, főként németországi képzéseken vesz részt.

– Fantasztikus érzés látni, ahogy egyre több szakterületen jelennek meg a magyar kollégák, ahogy lassan megtelnek az irodáink, ahogy egyre több BMW munkaruhás embert látni a városban. Meghatározó Debrecen életében az, ami most zajlik. Kíváncsi vagyok rá, hogy ezt a fejlődést hogyan tudja majd menedzselni a város vezetése és annak lakói. Nagyon fontos a kulturális értékek megőrzése – hangsúlyozta. Arra a kérdésre, hogy milyen a kapcsolat a vállalat és a Debreceni Egyetem (DE) között, így válaszolt: a BMW Group vezetősége, amikor arról döntött, hogy hol épüljön fel a következő gyáruk, fontos szempont volt Debrecen mellett az is, hogy az itteni egyetem komoly szellemi potenciállal rendelkezik. A BMW Group Gyár Debrecen a projekt jelenlegi fázisában a legszorosabb kapcsolatot igyekszik kialakítani a Debreceni Egyetemmel, ami nagyon jól halad. Gyakornoki programjuk már egy éve működik, eddig minden gyakornokuk a DE-ről érkezett. Több új duális képzést is indítanának. A cég hosszú távú együttműködésre törekszik Debrecennel, a Debreceni Egyetemmel – tette hozzá Cábor Éva.

Bajtársa a kedvence

„Ha egy ember egyszer mentőkutyás lesz, akkor örökre az is marad” – vallja Kovács Ilka, kutyakiképző. A Debreceni Egyetem egykori hallgatója kutyusával, Nílával vett részt az év eleji közel-keleti földrengés mentési munkálataiban, ahol bizonyították, hogy nemcsak a hétköznapi, hanem az éles szituációkban is erős párost alkotnak.

■ PÁJER SZABOLCS

Mesélj kicsit a gyermekkorodról! Hogyan lettél a kutyák szerelmese?

Kiskoromtól kezdve nagy állatrajongó vagyok, ami talán a vénámban is van. Édesapámnak három vadászvizslája, édesanyámnak egy vizsla keveréke van, valamint a húgom állatorvosként dolgozik jelenleg is, neki egy macskája van. Így elég korán a kutyák szerelmese lettem. Kiskoromban nagyon sokáig könyörögtem egy sajátért, addig a szomszédság állatait sétáltattam rendszeresen. Amikor a család eldöntötte, hogy kertesházba költözik, akkor került hozzánk a Dante nevű labrador retriever, aki az egész úton elindított. Kezdetben a szüleim „köteleztek” a kutyaiskolára, majd szinte ott nőttem fel. Fontos volt, hogy egy közel 40 kilós kutya az akkor tízen pár éves éneket ne rángassa végig az utcán egy séta során, de hamar vizsgákon és versenyeken találtuk magunkat. Dante munkáimádatának és közös lelkesedésünknek köszönhetően 2011-ben Nemzeti Bajnok címet nyertünk. Folyamatosan jártuk a versenyeket, ahol igazán „együtt” lehetünk, kihoztuk egymásból a legjobbat.

Miért döntöttél úgy, hogy kutyakiképzéssel és mentőkutyázással szeretnél majd foglalkozni?

Dante hiába volt sikeres az engedelmes munka és a versenyek terén, erős viselkedésszerű problémái voltak; verekedett a kan kutyákkal. Ekkor találkoztam a Tükör Módszerrel, mely akkor új kapukat nyitott meg számomra a kutyakiképzésben. Megismerkedhettem a kutyák viselkedésével az engedelmes és ügyességi tanítási feladatokon túl is. Ekkor döntöttem úgy, hogy mivel sokat küzdöttünk azért, hogy problémamentes közös életünk lehessen, szeretnék ebben másoknak is segíteni. Hosszú folyamat volt mire kutyakiképzői képesítést szereztem, de munkám során már több ezer páros közös életét tudtuk a helyes irányba terelni. A mentőkutyázással szintén Dante miatt találkoztam. Sajnos epilepsiát és diszpláziát (csípőízületi rendellenesség) diagnosztizáltak nála, így egy olyan tevékenységet kerestem neki, mely összhangban van a habitusával. Ekkor találkoztam a mantrailing nevű nyomkövetési módszerrel, amiben egyre ügyesebbek lettünk. 2013 környékén ismerkedtem meg a mostani mentőcsapat vezetőjével, aki megkeresett azzal, hogy nem szeretnék-e mentőkutyásként keresőcsapat tagjaivá válni. Mindig is azt vallottam, hogy ha valaki jó valamiben, akkor azt igyekezzem jó ügyre fordítani, így csatlakoztunk. Folytattuk a mentőkutyás tréningeket, így Dante 11 éves korában sikeres mentőkutya

vizsgát tett Olaszországban. Níla kutyámat már kimondottan ilyen célból választottam.

Mi az, amit szerinted mindenképp érdekes lenne megtanulnunk a kutyáktól? Mik a tapasztalataid, mint kutyakiképző?

A kutyák az egyik legnagyobb lények a földön. Teljes mértékben képesek alkalmazkodni az ember elvárásaihoz, családban élni, lakáshoz alkalmazkodni, minden hova elkísérni gazdájukat, de ha kell házat őrizni. Ezen felül pedig képesek mentőkutyaként, terápiás, vakvezető kutyaként vagy más segítő kutyaként dolgozni egész nap és persze mindig rajongva várják haza saját kétlábújukat. Kutyakiképzőként sokszor azt látom, hogy az emberek választanak egy fajtát a külalakjuk miatt, azonban nem olvasnak utána a sajátosságoknak és ebből sok konfliktus kerekedhet. Azonban hiszek abban, hogy egy-egy kétlábú nem hiába kerül az ember társaságába, hiszen mindig csak tanulhatunk tőlük. A kutya mindig rá fog mutatni kegyetlenül a gyengeségeinkre, és, hogy mi az, amiben fejlődünk kell. Én is rengeteget tanultam saját társaimtól: türelmet, céltudatosságot, következetességet, törődést. Amennyiben egy egyén nyitott erre a tanulási folyamatra csodálatos csapatmunkák kerekedhetnek ki a közös életből.

Mint kutyakiképző, mit gondolsz, hogyan változtatja meg egy ember személyiségét a kutyákkal való közös munka?

A kutyákkal való közös munka sok lemondásról is szól, azonban a rengeteg élmény kárpótolhat minket. Nagyon jó kikapcsolódást nyújthat számunkra egy-egy nehéz nap után egy közös séta velük. Az ember megtanul alkalmazkodni, felelősséget vállalni, ami pozitív hatással van a hétköznapi életére is. Tudja, hogy valaki várja otthon. Ezen felül persze egy idő után sokat fejlődik a személyisége is, hiszen ahogy korábban említettem, minden gyengeségünket megmutatják. Fontos fejlődés mutatkozhat a határozottságban, következetességben, de az elfogadásban, szeretet kifejezésében is. Soha nem felejttem el, amikor több évvel a kutyás tanfolyamot követően, találkoztam egy régi párosommal már szülőként, akik azt mondták rengeteg dolgot tudnak a gyereknevelésben is alkalmazni a tanultakból.

Két négylábú áll igazán közel a szívedhez. Mi a legszebb közös élményed velük?

Két négylábú áll igazán közel a szívemhez, de sajnos a legfontosabb, akinek rengeteg dolgot köszönhetek, már csak a szivárvány hídon túlról figyel ránk. Dante 15 évesen hagyott itt minket, éppen a török földrengés napján. Egy csodálatos társ volt, a maga keménységével, céltudatosságával, munkabíráásával. A személyisége nagyon hasonlított hozzám. Vele minden perc ajándék volt, így a legszebb közös élményünk a 15 év volt. Másik társam Níla, aki egy 7 éves ausztrál kelpie keverék kutya. Ő teljesen más személyiség, de mégis nagyon sokszor látom meg magamat benne. Hihetetlen kereső képességekkel rendelkezik, amikkel szerencsére embereken tudunk segíteni. Borzalmasan gyors és kis helyekre is befér a maga 15 kilójával, így nagyon optimális a testalkata erre a munkára. Azonban a közös legszebb pillanatunk mégis a legszomorúbbhoz kapcsolódik. Ha egy kicsit távolabbról tekintünk a földrengés során végzett tevékenységünkre, az egy igazi „csapatépítő” volt számunkra. Meg kellett tanulnunk együtt dolgozni úgy, hogy közben nem szomorkodunk elvesztett társunk miatt. Hiszek abban, hogy ezt egy kis részben Dante intézte nekünk, így kicsit könnyebb feldolgozni a hiányát.

A kutyákkal való közös munka befolyásolt abban, hogy később szintén az irányítás-hoz és a szervezéshez kapcsolódjanak a felsőfokú tanulmányaid?

Alapvetően elég erős személyiségem van,

viszont a kutyákkal való közös munka nagyban elősegítette, hogy megtanuljam, hogyan tudom az érdekeimet megfelelően elérni, asszertívan kommunikálni. Tudat alatt valószínűleg nagyban befolyásolt, hogy ilyen irányban folytattam tanulmányaimat.

Hogyan emlékszel vissza a Debreceni Egyetemen eltöltött évekre?

2017-ben szereztem meg az okleveletem gazdálkodási és menedzsment alapszakon a Gazdaságtudományi Karon. Az alapszakos időszak, ha lehet így mondani, az igazi egyetemi éveim voltak. A magas szintű oktatás mellett kiváló közösségi programok voltak, életre szóló barátságok kötődtek. Alapképzés után két mesterszakot végeztem el: a nemzetközi gazdaság és gazdálkodás, valamint a műszaki menedzser mesterszakot, már munka mellett. A Debreceni

„...Az egyetemen elvégzett képzéseim nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy felkészülten kerüljek ki a munkaerőpiacra...”

Egyetemen elvégzett képzéseim nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy felkészülten kerüljek ki a munkaerőpiacra. Jelenleg a Debreceni Infrastruktúra Fejlesztő Kft-nél dolgozom, mint projektvezető-szakértő.

Év elején a Közel-Keletet sújtó földrengés mentési munkálataiban vettél részt. Miért döntöttél úgy, hogy részt vállalsz ebben és mit tapasztaltál odakint?

Egy-egy ilyen természeti katasztrófa szerencsére ritkán, egy mentőkutyás életében 1-2-szer fordul elő. Ennek ellenére ezek az emberek folyamatosan erre készülnek, tréningeznek, hogy ha igazán nagy a baj ők oda siessenek, ahonnan mások elmenekülnek. Volt bennem egy kis dilemma az indulás tekintetében, mivel előtte nap

vesztettem el a másik mentőkutyámat, de édesapámnak volt egy nagyon fontos mondata felém: „Ilyen esetekre készülj, készíted a kutyádat évek óta. Most van itt az ideje, hogy a tudásotokkal másokon segítsetek.” Így nem volt kérdés bennem tovább, hogy elinduljunk. Az egész területen borzalmas pusztításokat végzett a földrengés, a mi csapatunk Antakya-Hatay területén dolgozott, ami a katasztrófa epicentruma volt. A kint töltött napok alatt is folyamatosak voltak az utóregések, de az egész világ egyként mozdult meg, hogy segítsen, a helyiek részéről pedig hihetetlen hála övezte minden mozdulatunkat.

Mi volt itt a legemlékezetesebb pillanat számodra?

Azt gondolom, hogy az egész 6 nap, amit kint töltöttünk örökre meghatározza az egész csapatot. Együtt örültünk egy-egy sikert követően és együtt voltunk szomorúak is. Hatalmas biztonságot adott nekem, hogy ott voltak mellettünk. Ha egy dolgot ki kellene emelnem, talán az első éjszakai keresés lenne. 45 órája volt már talpon a csapat, de az érkezést, sátorállítást követően még belekezdünk egy terület átvizsgálásába. A második háznál

kutyáink ugatással élő személyt/személyeket jeleztek. Egész éjszaka dolgoztak a mentőcsapatok a földem megbontásával és két élő embert sikerült kiemelni a romok alól. Egy élet megmentését pedig szavakkal nem lehet leírni.

Mennyire voltak hatással a személyiségedre, gondolkodásodra az ottani tapasztalatok?

Biztosan lesznek hosszútávú hatásai a személyiségemre és gondolkodásomra, de egy önkéntest főleg megerősíteni tud abban, hogy hasznos az, amit szabadidejében tesz, hiszen így embereken tud segíteni.

Mik a terveid a jövőre nézve?

Folytatjuk a munkát a csapattal. Sok tapasztalatot is szereztünk, melyeket igyekszünk beépíteni munkánkba, annak érdekében, hogy még jobban, még többet tudjunk segíteni. Folyamatosan részt veszünk belföldi keresésekben is a hivatásos szervek munkáját segítve. A jövőt tekintve, ha egy ember egyszer mentőkutyás lesz, akkor örökre az is marad.

Unatkozni nincs idő: egy sokszínű egyéniség

Sári Enikő Petra olyan személyiség, aki nem ismeri az unatkozni szó jelentését. Hétköznapi munkaidőben a Debreceni Tankerületi Központban vezetői feladatokat lát el, esténként cselgáncs, vagy karate edzésekre jár. Hétvégén a mentőállomás kötelékében mentőápolóként dolgozik, vagy versenyekre utazik, esetleg fest. Ez az igazán sokszínű egyéniség előbb a Rendőrtiszti Főiskolán szerzett diplomát, majd elvégezte a Debreceni Egyetem Állam és Jogtudományi Karán a jogász szakot is.

■ OROSZ CSABA

Debrecenben született 1986-ban. A Medgyessy Ferenc Gimnáziumban művészeti tagozaton, rajz szakon végzett. Tanárai és családja nagy meglepetésére, a negyedik év végén nem a Képzőművészeti, hanem a Rendőrtiszti Főiskolára jelentkezett.

– Azért választottam ezt, mert hétéves korom óta része az életemnek a küzdősport. Ahol cselgáncsoztam nagyon sok rendvédelmi dolgozó fordult meg és számomra példaértékű volt, ahogy ők a sporthoz, a munkához, illetve egymáshoz viszonyultak. Tetszett a rend szeretete, a rendszeresség, a szabálykövetés, a test és a szellem egyensúlyára törekvés. Közben a jogi pálya is egyre inkább érdekelt. A szüleim is utóbbi felé tereltek volna, de nem tudtak lebeszélni a rendőri pályáról – magyarázta.

Gimnázium után a Rendőrtiszti Főiskola vámgazgatási szakára vették fel. Ezt később nem bánta meg. Így néhány év múlva zöld egyenruhában állt a diplomaosztón a Budai Várban a tisztavatón, ahol hadnagyként vámgazgatásszervező oklevelet vett át. 13 évig dolgozott ezen a területen Debrecenben. Irodai munkát és terepmunkát is végzett. Egyebek mellett volt belterületi járőr, dolgozott határátkelőhelyen, fémtelpeket, kereskedelmi helyeket ellenőrzött. A sok-sok tapasztalat birtokában az utolsó öt évében a vámosok képzésével és kiképzésével foglalkozott, mely során nemcsak a jogszabályokat ismertette, hanem például lögyakorlatokat és intézkedéstaktikai képzéseket is vezetett. Századosként szerelt le.

Szorgalom és kitartás

A Debreceni Egyetem jogász szakát közvetlenül a Rendőrtiszti után 2009-ben kezdte el levelezőn, saját pénzéből, szabadidejében.

– Nagyon kitaró és szorgalmas vagyok. Munka és sport mellett nem volt könnyű elvégezni a jogot, de az akarat meghozta a gyümölcsét – büszkélkedett.

2019-ben leszerelt, majd komoly fordulat következett be az életében, a Debreceni Tankerületi Központban kormánytisztviselőként folytatta munkáját.

– Nagy változás volt ez számomra a hivatásos egyenruhás szervezet után. Ez teljesen más kommunikációt, viselkedést kíván, mint a korábbi munkahelyem – fejtette ki.

Az új szerelem: mentőzés

Másodállással is rendelkezik, méghozzá az Országos Mentőszolgálatnál, ahol többnyire hétvégén mentőápolóként szolgál. Ezzel a foglalkozással úgy került kapcsolatba, hogy a vámosoknál kiképzőtisztként a lövészeteknél szükség volt egy olyan emberre, aki adott esetben egészségügyi segítséget is tud nyújtani. Vállalta, hogy a

Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara által indított Police Medic képzést elvégzi. A sok személyes tapasztalat hatására jelentkezett a mentőkhöz szekundálni. Gyakornokként egy éven keresztül sokféle esethez vonulhatott ki és tetszett neki a dolog, ezért úgy döntött, hogy iskolában is tovább képezné magát erre. Mivel tankerületi dolgozóként nem érezte etikusnak, hogy itt Debrecenben jelentkezzen mentőápoló oktatására, inkább

sok mellett dolgozik, akiktől sokat tanul. A tankerületi központban is azt szorgalmazza, hogy az elsősegélynyújtás alapjainak oktatását mindenkinek, minél kisebb korban kezdjék el.

A megtalált tehetség

A beszélgetés folytatásában visszatértünk a sporthoz. Kiderült, hogy szülei kézilabdáztak, édesanyja átlövő poszton játszott, az NB1-ben is megfordult. Így fontos volt

minősítést és II. dan-fokozatot szerzett. A küzdelem helyett edzőtársával, Cservenák Annával mostanában inkább már a formagyakorlatokra helyezik a hangsúlyt, ebben versenyeznek. Sok nemzetközi eredmény mellett kétszeres magyar bajnokok és Európa Bajnoki harmadik helyezettek. 2008-ban az egyik kollégája javaslatára elkezdett kyokusin-karatéra járni. A mai napig a Shogun Sportegyesületben edz, ahol Rác Csaba a mestere

„...Munka és sport mellett nem volt könnyű elvégezni a jogász szakot, de az akarat meghozta a gyümölcsét...”

– Nagyon sokat köszönhetek neki. Felnőtt országos bajnoki harmadik, és nemzetközi helyezéseket értem el az ő segítségével és felkészítésével. Ezen kívül I. dan-os karate fokozattal is rendelkezem. Hálás vagyok neki azért, hogy megismertette velem a kata formagyakorlatokat – ismertette.

Távolkeleti gondolkodás a hétköznapokban

Imádja a japán kultúrát, az ottani gondolkodásmódot, viselkedést, az élethez való hozzáállását. Nagy álma, hogy egyszer eljusson oda.

– A harcművészetek értékei a japán mentalitás mentén nemcsak arról szólnak, hogy az ember belép a dódzsó ajtaján, edz és kimegy, hanem ez egy életfelfogás, amit az edzésen tanulunk, amit a mester átad. Minél több ilyen tudásra tesz szert az ember, annál inkább az ehhez társuló filozófia határozza meg az egész életét. Akik eszerint élnek, azok a hétköznapi élet minden színterén is ennek szellemében viselkednek. Én is erre törekszem – emelte ki Sári Enikő Petra.

A beszélgetés végén az is szóba került, hogy amikor ilyen rengeteg elfoglaltság mellett van egy kis szabadideje szívesen jár kiállításokra, főleg utazás közben festészettről szóló könyveket olvas, ilyen témájú filmeket néz. Időnként ő is megragadja a ceruzát, a gyurmát, az ecsetet és alkot, amiből néha tájkép lesz, néha meg absztrakt.

Budapestre járt OKJ-s mentőápoló képzésre. Akkoriban indult el az új ügyeleti rendszer Debrecenben, melynek kipróbálására rész munkaidőben lehetőséget kapott.

– Vonz ez a terület, mert mindig is volt bennem egyfajta szociális érzékenység a beteg, elesett, a segítségre szoruló emberek iránt. Van bennem elhivatottság. A legnagyobb vizsga elé az élet állított tavaly augusztusban, amikor a nagymamám rosszul lett, leállt a szíve, és az általam időben elkezdett reanimációnak köszönhetően a kikerülő mentőegység átvette és stabil állapotban tudta kórházba szállítani. Viszont másnapra olyan szintű szívkatasztrófa, illetve aorta elzáródás alakult ki nála, hogy sajnos meghalt. Hiszek abban, hogy az időben érkező és szakszerű segítség visszaadhat egy embert a családjának – emlékezett meghatódva. Az ügyeletben rengeteg féle esettel találkozik. Elmondása szerint nagyon jó orvo-

számukra, hogy a rendszeres mozgás az ő életében is megjelenjen.

– Gyorsan növekvő kislány voltam, aki elég magas lett. Bár művészlélek voltam, azért megvolt bennem a mozgás szeretete. Sokféle sportágat kipróbáltam. Hiszek abban, hogy mindenkinek megvan a hozzá illő mozgásforma, amit én először a cselgáncsban találtam meg, méghozzá a Debreceni Dózsa Sportegyesületben. Tetszett a dzsúdó szellemisége, pedagógiája, a közösség. Sári Miklós volt a nevelő edzőm.

A küzdelemben saját bevallása szerint nem voltak kiemelkedő eredményei, de a cselgáncsot szerette, amelyet kitartással és szorgalommal végzett. Amikor ebben szintet lehetett volna lépni, inkább a tanulás került nála előtérbe és a dzsúdóból akkortájt hobbi lett. Aztán ismét komolyabban elkezdett foglalkozni a sportággal. Középfokú sportedzői oklevelet, gyakorló bírói

■ SEPRÉNYI RENÁTA

Mi vezette Hodászról a Debreceni Egyetemre?

Hodászon nőttem fel, ahol a szüleim szeretetben és az oláh cigány hagyományokhoz híven neveltek engem és két húgomat. Továbbtanulásomat az édesapámnak köszönhetem, aki mikor 7. osztályos voltam, leülttetett az asztalhoz engem is és a húgomat is, és megkérdezte tőlünk, hogy mi a célunk az életben, mit szeretnénk elérni? A válaszunk pedig az volt, hogy tanulni szeretnénk, hiszen mindig azt hallgattuk tőle, hogy ha többre szeretnék vinni, mint ők, az csak úgy lehetséges, ha tanulunk, mivel a tudást senki nem veszi el tőlünk. Sok küzdelmünk volt anyukánk féltő szeretete, óvása és a közösségünk viszonyulásával szemben. „Úgysem csinálják meg! Két kislányt hogyan engedhetnek el olyan messze tanulni?” – voltak a reakciók. Mindezek ellenér az Úr és a szüleink támogatásával elkezdhattük a középiskolát. Kollégiumban laktunk, ahonnan csak péntekenként jártunk haza. 10. osztályban elkezdtünk rendészeti ismereteket tanulni a húgommal, de hamar rájöttünk, hogy ez nem áll közel hozzánk. Nem volt kérdéses, hogy főiskolára is jelentkezzünk. Mindketten sikeresen felvételt nyertünk a nemzetiségi óvodapedagógus szakra a Debreceni Egyetemre. Nehéz volt a tanulás, mert sok lemaradással indultunk, de a szorgalmunknak, és egymás támogatásának köszönhetően hamar tanulmányi ösztöndíjat kaptunk. Öröm volt számunkra, hogy ugyanazt a szintet tudtuk tartani, mint a többiek. Másfelől azonban a szüleinknek nehéz volt két lányt iskoláztatni, és emellett a kishúgunkat ellátni abból a kevés pénzből,

Identitás és kultúra Fáni néni csoportjában

Gellértné Rézműves Ginát szülei odaadó szeretete, Isten jóakarata, és hatalmas kitartása vezette el odáig, hogy 2022-ben átvehette a REYN-díjat, amivel olyan roma szakembereket díjaznak, akik szegény vagy roma hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkoznak. Gina Hodászról indult, ahol oláh cigány neveltetésben részesült, majd akaraterejének és elhivatottságának köszönhetően a Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karán végzett óvodapedagógusként, majd helyezkedett el a szakmájában Hodászon. Szeretete és odaadása mind a szakma, mind a gyerekek és szülők iránt példát mutat nem csak közvetlen környezetének, de az országban mindenkinek.

amit megkerestek, így mindent megtettünk, hogy valamennyi anyagi terhet le tudjunk venni a vállukról. Hálás vagyok Istennek és a szüleimnek, hogy a nehéz életkörülmények ellenére támogattak engem és a húgomat is, hogy óvodapedagógusok lehessünk.

Miért éppen a nemzetiségi óvodapedagógus hivatásra esett a választása? Volt a családjában más pedagógus is?

Az egyik oka az volt, hogy az óvodában én csak a cigány nyelvet beszéltem, és a dajka nénim volt, aki fordította az óvónőnek azt, amit mondtam. A másik ok, hogy életem során mindig sok gyerek vett körül, akikről nagyon szerettem gondoskodni és tanítani őket. A döntésem, hogy pedagógus szeretnék lenni, a középiskolában bontakozott ki bennem.

A családjában a nagynéném végzete el a főiskolát, de nem ezen a szakirányon, így én és a húgom vagyunk az elsők a családban, akik pedagógus képesítést szereztek. Ezt követően nagyon sok unokatestvérünk végzett főiskolát, vagy éppen tanul főiskolán jelenleg is.

Mennyire tudott felkészíteni az egyetem arra, ami kilépve az iskolapadból, valóban várta?

Nagyon sok szakmai ismeretet és gyakorlati tapasztalatot adott az egyetem.

Számomra, ami plusz kihívást jelentett, hogy megtanuljam, hogyan tudok a gyakorlatban segíteni a sajátos nevelést igénylő gyerekeknek, ezért elkezdtem ezzel kapcsolatosan kutatni, és bevált módszereket áttanulmányozni, hogy támogassam a fejlődésüket. Nagy sikert jelentett nekem egy autista kisfiú esete. A szülők visszajelzése alapján is voltak eredmények, hiszen az anyuka elmondása szerint a gyermeke otthon soha nem ölelte meg, és nehezen viselte el a testi kontaktust. A gyermeke nem beszélt, csak hangokat adott ki, most pedig otthon is énekel a maga nyelvén, és mutogatja a mondókákat. (Töröm, töröm, a mákot; Erdő szélén házikó) Mikor felismerték a szülők, vele együtt mutogatták és énekeltek a dalokat, mondókákat.

Nem olyan rég, 2022-ben egy nagy kitüntetésben részesült. Mit jelent az Ön számára ez a díj?

REYN-Díj - Az év roma szakembere a gyerekekért díjat vehettem át Az év óvónője kategóriában. Ezt a díjat olyan emberek kaphatják, akik a társadalomban és a közösségükben is nagyon sok mindent tesznek, és olyan eredményeket értek el, amiről sok ember nem is tud. Ezzel a díjjal szeretnék volna megismertetni a közvéleménnyel, hogy milyen munkát végzünk, hogy példák lehessünk mások számára is. Számomra mindig is fontosak voltak a gyerekek és a szülők is. Sokat tanulunk egymástól, hiszen nem csak ők kérik ki az én véleményemet dolgokról, hanem én is az övéket. A szülő, ha azt érzi, hogy fontos számomra a gyermekek mellett ő is, akkor tud jól együttműködni. A beszélgetés során megpróbálom megérteni a szülők szempontjából is a nehézségeiket, és azokat a dolgokat, amivel küzdenek a mindennapokban, hiszen szinte együtt neveljük a gyerekeket. Amit otthon kap a gyerek, mi ahhoz teszünk hozzá, és ha a szülőnek és nekem is a gyerek személyisége, fejlődése, képességeinek fejlesztése a fontos, együtt a kettő működni fog. Számomra az is sokat jelent, amikor a gyerekektől kapok egy reggeli ölelést, puszit, vagy ha a szülők jeleznek, hogy látják a gyermekeiken a fejlődést, akkor örülnek, és megköszönik, hogy foglalkozok velük. A díj számomra egy visszajelzés, hogy jól csinálom azt, amit csinállok.

Mi motiválja leginkább a mindennapokban?

Azt a szeretetet próbálom átadni, amit az Úrtól kapok. Az Úr is a gyermekeként tekint rám, és ha bármivel állok szemben, elyengülnék, vagy nehézségeken megyek keresztül, meghallgat és átsegít. Én is hasonlóan képen cselekszem a gyerekekkel és a szülőkkel is. Megértem a miérteket, az okokat. Megértem, hogy mért viselkedik úgy, ahogy, mért mondta ezt-és azt, és a szülőkkel való beszélgetésekből kiderülnek az ok-okozati

összefüggések, amiket utána együtt meg tudunk oldani. Pár perc múlva pedig egy boldog gyerek, vagy egy megkönnyebbült szülő megy haza.

Mi a célja óvodapedagógusként?

Az óvoda számomra olyan hely, ahol nem csak szakmailag tudom fejleszteni a gyermekeket, hanem jobb emberré válásukat is támogathatom, hiszen a személyiségük formálásához a szüleik mellett én is hozzá tudok tenni valamit. Ha mi, óvodapedagógusok nem tesszük le az alapot, akkor arra nem tudnak építkezni. Az a célom, hogy a gyermekek megismerjék az identitásukat, és elfogadják egymás kultúráját, hagyományát, szeressék egymást, mint embertársukat, és akár barátjukat. Nagyon sokat jelent számomra, hogy minden szülő – legyen akár cigány, akár magyar származású – elfogad. Nagyon jól szokott esni, mikor azt mondják, hogy „a gyermekemet Fáni óvónéni csoportjába iratom”. Számomra ez egy nagyon nagy elismerés, hogy szakmailag és emberileg is elismernek és ragaszkodnak hozzám a szülők. Minden gyerekkel úgy bánok, ahogy szeretném, hogy majd az én gyerekemmel is bánjanak. Vannak mindig kihívások, nehézségek, akadályok a szakmánkban, ahogy minden óvodában és csoportban, de rengeteg dolog tud pluszt adni, akár kis pillanatok is, ha figyel ezekre az ember és értékeli őket. Ez a szakma nem egy munkahely számomra, hanem egy lehetőség, hogy gyerekeknek adjak át dolgokat, ami az egész életüket befolyásolhatja. Átadjuk a figyelmet, szeretetet, empátiát, együttműködést, elfogadást, amit tanultunk. Azt a tudást, amire szüksége lesz az iskolában, és a személyiségünket, ami például szolgál előttük. Iskolakezds előtt aztán meglátjuk beérni azt a gyümölcsöt, amit a gondozásukba fektettünk: időt, energiát, figyelmet és szeretetet.

Mennyire lehet saját elképzeléseit, pedagógiai módszereit vagy éppen ötleteit megvalósítani a munkájában?

Azért, hogy a gyermekek közelebb kerüljenek a saját identitásukhoz, és elfogadják egymás kultúráját, hagyományát, ezért kétnyelvű cigány- magyar mondókákat, dalokat, meséket viszek bele a foglalkozásaimba. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem által létrejött csoportomban, a "Nyelvi fészek" programban két nyelven történő tevékenységeket tudtam megvalósítani. Nagyon pozitív visszajelzések jöttek a szülőktől és örültek neki, hiszen a gyerekeik valami pluszt kaptak ezáltal is. Az egyik szülő említette, hogy a gyermeke otthon mondta a mondókát cigány nyelven, és mivel felismerte a mondókát, így megkérte a gyermekét, hogy tanítsa meg neki. Emellett örült mert, ha megy továbbtanulni a gyermek, akkor hamarabb meg tudja majd tanulni a német vagy angol nyelvet is, és ettől még több ismerete lesz. Annál jobb emberré válik, minél több kultúrát, és nyelvet tud a gyermeke. Ez a fajta nyitottság kell ahhoz, hogy a pedagógus–szülő együttműködés jól működjön.

Mivel lelkesíthetők vagy nevelhetők a gyerekek?

Fontos mintát állítani, valamint továbbadni a különböző megnyilvánulásokra, bennünket ért hatásokra való olyan válaszreakciókat (türelem, mosoly, elmagyarázás, értékek bemutatása, gyerek megölelése stb.), amely az elfogadást, megismerést, együttélést szolgálja, és segíti az esetleges konfliktusokat kezelni és megoldani.

Mi okozza a legnagyobb kihívást?

Ha az emberek nem nyitottak, hanem közömbösek és nem érdekli őket, hogy mi lesz a jövő generációjával. Nagyon sok embert meg lehet nyerni, ha példát mutatunk, ha beszélgetünk, és ha megismerjük egymást.

Újabb Grand Slam-győzelemre hajt a DEAC teniszezője

Hallásérüléssel született, de a sport kapaszzkodót jelentett Máthé Gábornak, a DEAC élvonalbeli teniszezőjének, aki januárban megnyerte az első speciális Grand Slam-tornát az Australian Openen. Szerinte a kitartás és a sportág alázatos szeretete nélkül senki nem lehet sikeres. Harminchét évesen is nagyratörő tervei vannak, még nem tett le a világbajnoki címről, de közben már a Roland Garros megnyeréséről álmodik.

■ BÖGRE ZOLTÁN

Nagyon korán kapcsolatba kerültél a tenisszel. Szerelem volt első látásra, egyből érezted, hogy ez az, amit hosszú távon csinálnál?

Nyolcéves koromban kezdetem komolyabban foglalkozni a tenisszel, de édesapám már egészen kicsi koromban elvitt a pályára, szinte ott tanultam meg járni. Tízévesen kezdtem versenyezni, itthon és külföldön játszottam. A pallagi Tatár klubban váltam versenyzővé. Minden a teniszről szólt, ha volt egy kis szabadidőm, akkor is ott voltam a pályán és játszottam. Próbáltam más sportágakat is, fociztam, kosaraztam, de a

tenisz légbőre, hangulata, a közösség semmihez nem volt fogható.

Nálad mikor tudatosult, hogy képes lehetsz nagy eredmények elérésére?

A legelső speciális verseny lehetett a fordulópontra, 15 évesen indultam egy hallásérülteknek rendezett Európa-bajnokságon Ausztriában. 16-18 év volt az alsó korhatár, szerencsére külön engedéllyel részt vehettem rajta, a versenyre édesapám kísért el. Nagyon megkapó volt a verseny szervezése, a színvonal. Abban a korban voltam, amikor kezdett érettebb, komolyabb szintre érni a játékom, de még így is le voltam kissé maradva a többiekhez képest. Noha

több versenyen szerepeltem akkoriban, az a 23 évvel ezelőtti Eb terelt a komolyabb nemzetközi tornák felé.

Siketlimpiai aranyérem 2013-ban Szófiában, előtte Eb és világbajnoki győzelmek, valamint egy siketlimpiai bronzérem. Az olimpiai arany már tíz éves történet, de még mindig elevenen él benned az emléke? Mit jelentett számodra az a győzelem?

Nagyon keményen készültem a versenyre, az elődöntős és a döntős ellenfeimmel szemben meglehetősen negatív volt a mérlegem, többször nyertek ellenem, mint én ellenük. A sikerhez leginkább az vezetett el, hogy nagyon motiváltan, győzni akarással

játszottam. Az aranyérem után kudarcént éltem meg a 2017-es olimpiát, ahol noha esélyesként indultam, de a legjobb nyolc között kiestem. Az egy nehéz időszak volt az életemben, egy időre leálltam a versenyzéssel. A járvány miatt csak 2022-ben rendezték a következőt, akkor ismét döntőbe jutottam és harmadik, vagy negyedik legidősebb játékosként ezüstérmert nyertem, Temesvári Andrea tanítványaként.

A Grand Slam-győztes Temesvári Andrea miatt az edzéseikért minden alkalommal a fővárosba utazol. Milyen együtt dolgozni veled, milyen tanításokkal, szakmai tapasztalatokkal gazdagodtál a közös munka során?

Agresszívabb játékos lettem a szárnyai alatt. Olyan új elemeket sajátítottam el, amelyeket csak rengeteg munkával tudtam beilleszteni játékstílusomba. Addig inkább a védekezés határozta meg a játékomat, szerencsére nagyon könnyen tanulok, a koordinációs képességem sokat segít abban, hogy egyszerűen és gyorsan befo-gadhassem az újdonságokat.

Példaértékű módon sikerült előnyt kovácsolnod a veled született hallássérülésből. Segített a sport abban, hogy könnyebben vedd az akadályokat?

Egyedüli hallássérültként nőttem fel a debreceni teniszközösségben. A sport nagyon sokat segített a beilleszkedésben, annak köszönhetően pedig, hogy jól ment a játék, sokan akartak ellenem játszani. Nekem összességében a tenisz egy fontos kapaszkodó volt, ezáltal a hétköznapi életben is sokkal könnyebben mozogok, sokkal könnyebben tudok érvényesülni.

Nem csak siketek között, hanem az ép sportolók mezőnyében is nagyon jó eredményeid vannak, hiszen a legjobb tíz között vagy a magyar ranglistán. Mi a különbség két ilyen verseny között? Măshogyan játszol, máshogyan érzed magad a pályán, ha siketek ellen, vagy ha az épek ellen játszol?

Az esélyegyenlőség jegyében a hallássérült versenyeken minden esetben ki kell vennem a fülemből a hallókészüléket, hiszen vannak olyan játékosok, akik egyáltalán nem hallanak semmit, és vannak olyanok, mint én, akik nagyothallók, a készülék segítségével tudnak kommunikálni. Amikor kiveszem a fülemből az eszközt, én sem hallok semmit. A mozgásritmus miatt fontos információt ad a labda megütésének és pattogásának a hangja. Ez az érzékelés ilyenkor kiesik. Már hetekkel korábban készülnöm kell, át kell állítanom magamat

és meg kell szokni az új körülményeket, a csendet. Nagyon nehéz, az segíthet többet, ha ismerem az ellenfeleim erősségeit és gyengeségeit.

Szoros kapcsolat fűz a sport révén a Debreceni Egyetemhez, hiszen a DEAC sportolója vagy. Mit gondolsz arról, hogy az egyetem ilyen magas szinten foglalkozik a sporttal, és hogyan látod az egyetemi teniszsport fejlődését, jelenét és jövőjét?

- A DEAC elsőosztályú csapatában játszok, az egyes pálya az enyém. Már általános iskolás koromban is tagja voltam az egyetemi klubnak. Megfordulok csapatbajnokságokon, országos versenyeken a DEAC színeiben. Nagyon sokat fejlődött a klub, hiszen nem csak élvonalbeli, hanem alacsonyabb osztályú csapatok és női versenyzők is vannak itt. Az infrastruktúra gyorsan fejlődik, országosan alapvetően kevés keményborítású teniszpálya és fedett, épített csarnok van, Debrecenben az egyetemnek kö-

„...Már általános iskolás koromban is tagja voltam az egyetemi klubnak...”

szönhetően azonban mindkettő elérhető. Ez főleg télen jelent hatalmas segítséget. A fejlesztések az utánpótlás képzéshez is hozzájárulnak, hiszen a gyerekeknek jóval több lehetőségük van télen játszani, mint korábban, a csarnokot ugyanis a szakosztályok is használhatják. Gyerekkoromban még a tenisz sátrakat sem nagyon állították fel, ehhez képest rengeteget változott a helyi teniszsport.

A siketlimpiai aranyérem után idén januárban újabb hatalmas sikerben lehetett részed, hiszen megnyerted az Australian Opent. Eleve győzni mentél Melbourne-be?

Nagyon összeállt előtte a játékomban, fizikailag és lelkileg is rendben voltam, a játékstílusom is nagyon stabilá vált a Grand Slam- torna előtt. Már októberben keménypályán edzettem, salakról átváltottam erre. Egy héttel a versenyek előtt már Melbourne-ben voltam azért, hogy szokjam a körülményeket és az ottani pályát is megismerjem. A szófiai döntős ellenfelem, egy francia teniszező már az első meccsen komoly kihívást jelentett, hiszen nagyon érezte a pályát, ami nekem az első egy órában meglehetősen gyorsnak bizonyult, meg kellett szoknom, de azután sikerült összeszednem magamat és győztem. Ezután egy angol és egy ausztrál, valamint

a legutóbbi világbajnok indiai versenyzőt vertem meg. A döntőben egy szlovén játékoskal kerültem szembe, noha én nem őt, hanem a világelső cseh teniszezőt vártam. A három napon át tartó tornán azt éreztem, hogy napról napra erősebb vagyok fizikailag és fejben egyaránt, egyre jobban ment a játék, ez kellett ahhoz, hogy a fináléban is nyerhessek.

Először rendeztek hallássérülteknek versenyt az Australian Openen, így elmondhatjuk, hogy történelmet írtál, hiszen te vagy az első ilyen torna legelső győztese.

Nagy lehetőség volt ez, Grand Slam-pályákon játszhattam, nagyon jó érzés és feledhetetlen élmény volt részt venni az Australian Openen. Hihetetlen sajtóviesszhangot kapott a győzelmem, ekkorára egyáltalán nem számítottam. Olyanoktól kaptam gratulációkat, akiket nem is ismertem. Ekkor értettem meg, hogy valójában mekkora sikert értem el.

Szinte mindent elértél már a teniszsportban, amit lehet. Mi a következő szint?

Nagyon reménykedem abban, hogy ez a torna nem csak egyszeri alkalom volt, és minél több Grand Slam versenyen kapnak majd lehetőséget a hallássérültek. A Roland Garros is kezd nyitni, a francia torna szervezői meghívtak egy bemutató mérkőzésre, ami akár jó kiindulópont lehet. 37 évesen nyertem meg az Australian Opent, de még érzek magamban erőt és motivációt arra, hogy folytassam, és akár világbajnokságot, vagy egy újabb Grand Slam-tornát nyerjek. Mondjuk a Roland Garros-t.

Centenárium a Francia Tanszéken

Jelenlegi és egykori hallgatók, oktatók részvételével rendezett kiállítással, előadással egybekötött jubileumi alumni találkozót 2023. május 20-án a Debreceni Egyetem Főépületében a Bölcsészettudományi Kar idén 100 éves fennállását ünneplő Francia Tanszéke.

■ BÉRES ZSUZA

Szinte napra pontosan 100 évvel ezelőtt, 1923. március 29-én nevezte ki gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a kormányzó nyilvános rendkívüli tanárrá a fiatal, de már elismert, nemzetközi hírű irodalomtudóst, Hankiss Jánost, a Debreczeni Magyar Királyi Tisza István Tudományegyetem Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Karán létrehozott Francia Nyelv és Irodalom Tanszékére, amely 1949-ig zavartalanul és sikeresen működött. Ekkor kezdődött az idegennyelvi tanszékek elsorvasztása, először „Modern Nyelvek Intézete” néven olvadt össze az angol, a francia, a német és az olasz tanszék, de végül ez is megszűnt. A francia nyelv oktatása csak az 1957/58-as tanévben indulhatott el újra.

A Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar (BTK) Francia Tanszékén mára alap-, mester-, valamint az Irodalom és Kultúratudományok, illetve a Nyelvtudományok Doktori Iskolák keretében PhD-képzésben tanulhatnak a hallgatók, emellett lehetőség van osztatlan tanárképzésre, illetve elvégezhető a fordító mesterszak is.

A centenáriumi program „Az első 100 év” című, a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár (DEENK) előterében nyílt kiállítással kezdődött. A tárlat korabeli fotók, dokumentumok, iratok, és az elmúlt évtizedek alatt született kiadványok gyűjteményével idézte fel a tanszék történetét.

– Emblematikus pont a Bölcsészettudományi Kar életében a francia nyelv oktatása, olyan mérföldkő, amelynek története az intézmény 1914-ben indult első tanévétől datálódik – fogalmazott megnyitójában Keményfi Róbert.

A BTK dékánja hangsúlyozta: bár a francia a '90-es évek óta más nyelvekkel együtt kissé háttérbe szorult az angol nyelv népszerűségével szemben, törekedni kell a hallgatói utánpótlás biztosítására, hiszen a kar működése a racionalizálási tervek, összevonások és megszigorítások ellenére elképzelhetetlen a Francia Tanszék nélkül.

A rendezvény résztvevőit a kiállításnak otthont adó Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár főigazgatója, Karácsony Gyöngyi is köszöntötte.

Mint fogalmazott: a tanszék jelenlegi hallgatói és az egykori diákok olvasóként ma

is állandó vendégei a könyvtárnak, amely mára megújult terekkel várja a látogatókat.

– A Francia Tanszék az egyetemi könyvtárral közösen több francia irodalmi és művészeti témájú kiállítást is rendezett az elmúlt években. Ezek közül kiemelkedik a mostani centenáriumi tárlat, amelynek összeállítása komoly kutató- és gyűjtőmunkát igényelt a tanszék és a könyvtár munkatársaitól egyaránt. Ez az alkalom egyben arra is lehetőséget teremtett, hogy új fejezet nyíljon a DEENK elektronikus archívumában, amelyben mostantól elérhetővé válnak digitális formában a Francia Tanszékhez kötődő tárgyak, fotók és különböző dokumentumok – emelte ki Karácsony Gyöngyi.

– Egy évszázadnyi múltat és a jelenünket néhány négyzetméteren a maga teljesség-

gében bemutatni szinte lehetetlen feladat. A kiállított tudományos munkák, jegyzetek, fotók, korabeli újságcikkek, meghívók, plakátok, kitüntetések, leckekönyvek az ilyenkor kötelező számvetés mellett elsősorban az emlékezést hivatottak elindítani. Múlt és emlékezés – e két fogalomról idézzük fel Gorilovics professzor szavait, amelyek az 1992-es Hankiss-életműkiállítás megnyitóján hangzottak el: „Múltról és emlékezésről beszélek, különbséget téve, nem is alaptalanul a kettő között, de azért annak tudatában, hogy a valóságban szorosan összetartozó dolgokról van szó. A múlt ugyanis csak az emlékezetben létezik, s csak az a múlt létezik, amelyre emlékezünk.” Mi pedig emlékezünk – mondta köszöntőjében Nagy Andrea, a tanszék vezetője.

A kiállítás megnyitót követően a program a Főépület Aulájában folytatódott, ahol először a Zeneművészeti Kar három magáné-

nek szakos hallgatója, Pálos Hajnalka, Buka Boglárka és Csörgeő Luca francia dalokkal köszöntötte a Francia Tanszék alumni találkozójának résztvevőit, zongorán közreműködött művésztanáruk, Boda Balázs zongoraművész.

Az előadók közül elsőként Mudrák József egyetemtörténész ismertette a tanszék indulásának és első évtizedeinek krónikáját, megemlékezve Hankiss professzorról, aki 1919-től a francia irodalom magántanára, 1923-tól rendkívüli, 1929–1950 között nyilvános rendes tanár volt az egyetemen, közben 1943–1944 között közoktatásügyi államtitkár a Kállay-kormányban. 1950-től a Debreceni Egyetemi Könyvtár tisztviselője és a francia irodalom megbízott előadója, aki oktatómunkája mellett a Nyári Egyetem életre hívója is volt egyben, és aki az 1929/30-as tanévben a Bölcsészettudományi Kar dékánja volt, a háború idején, 1944-

45-ben pedig az intézmény rektori posztját is betöltötte.

A Hankiss Jánost követő neves professzorok, Herman József, Gorilovics Tivadar, Halász Katalin és Tegye Gabriella munkásságát Kiss Sándor, nyugalmazott egyetemi docens, a tanszék korábbi vezetője idézte fel.

Emlékezetes pillanatokot elevenített fel a tanszék színjátszó csoportjának életéből Lukovszki Judit, a Francia Tanszék nyugalmazott egyetemi docense, aki mellett – jelképesen – újra színre léptek az École des Bouffons egykori alapítói.

Az ünnepség a Főépület Aulájában jó hangulatú alumni találkozóval zárult, ahol egykori diákok, ma már maguk is oktatók, pedagógusok, nyelvtanárok, műfordítók idézték föl az egyetemhez, a Bölcsészettudományi Karhoz és a Francia Tanszékhez kötődő, életre szóló élményeiket, emlékeiket.

Agrár-barát

„Ha lehetne egy kívánságom, akkor legyen ez egy olyan társaság, ahol a végzett debreceni gazdasz mindig támogató környezetre talál!” - mondja Fekete István, a MÉK Baráti Körének titkára. A Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar egyetemi karrá válásának 50. évfordulóján alapított közösség tagjai a végzés után is aktív egyetemi polgárnak érezhetik magukat.

■ PÁJER SZABOLCS

Mikor és hogyan jött létre a Debreceni közép- és felsőfokú agrárképzésben végzetek baráti köre? Ha meg kéne fogalmazni, mi pontosan a kör küldetése?

2021 tavaszán fogalmazódott meg Nagy János Professzor Úrral közösen a gondolat, hogy a debreceni közép- és felsőfokú agrárképzés kiváló hagyományaira alapozva értékes lenne egy közösségépítő, hagyományörző baráti kör létrehozása, mely képes a debreceni agrároktatásban végzett hallgatók egymáshoz, és az egyetemhez fűződő kapcsolatának szorosabbra fűzésére, ápolására úgy, hogy alapvető célként tekint a debreceni agrárképzés hírnevének, szellemiségének öregbítésére, szakmai tekintélyének emelésére. Mindig is vallottuk és valljuk, hogy a „Debreceni Agrár” egy nagy család, egy olyan összetartó, és egymásra érzékenyen tekintő közösség, mely

képes összefogni bármilyen nemes cél érdekében. Az újonnan szervezett baráti kör megalakulásával, egy olyan aktív, cselekedni akaró, összetartó közösség fejlődését kívántuk támogatni, amely „szívén-lelkén” viseli a debreceni közép- és felsőfokú agrárképzés múltját, jelenét és jövőjét, annak szellemiségét, hagyományait, értékeit. Az elgondolást ezt követően karunk vezetése elé terjesztettük, ahol feltétlen támogatást nyert az elképzelés. Az ünnepélyes alakuló ülésre 2021. szeptember 2-án került sor, a MÉK egyetemi karrá válásának 50. évfordulóján. A baráti kör megalakításában az Alma Mater iránti erős kötődés hajtott minket, hiszen kaptunk valamit a debreceni agrárképzés intézményeitől: a szakmánkat, a gondolkodásmódunkat, az értékrendszerünket és sok-sok élményt és érzést, mely nélkül szegényebbek lennénk a mindennapok során. Ebből a rengeteg törődésből szeretnénk valamit visszaadni.

Ön hogyan lett a baráti kör titkára és titkárként pontosan milyen feladatai vannak?

Mivel a megalapítás gondolatától kezdve aktív szerepet vállaltam a baráti kör létrehozásában és működtetésében, így tulajdonképpen észrevétlenül bedolgoztam magam a titkári szerepbe, mely tevékenység édes teher számomra. A baráti kör idén szeptemberben ünnepli megalakulásának második évfordulóját, így nyugodtan mondhatjuk, egy igen fiatal közösségről beszélünk. A baráti kör jelenleg nem hatóságilag bejegyzett szervezet, így mindennapi tevékenységeit nem „kőbe-vésett” alapszabályok rendezik, hanem az Alma Materhez fűződő cselekvő lelkület, mely nap mint nap új célokat ad nekünk. Titkárként a feladatom nem más, mint ezen szellemi törekvések gyakorlatban való megvalósításának az aktív támogatása.

Hány alapító tagja van a körnek és hogyan lehet ebbe bekerülni?

A baráti körnek 11 fő alapító tagja van, akik a Debreceni Egyetem Balásházy János Gyakorló Technikuma, Gimnáziuma és Kollégiumában vagy annak jogelőd intézményében érettségiztek, majd a DE MÉK-en vagy annak jogelődjében szereztek diplomát és jelenleg is egyetemünkön dolgoznak. Tehát alapító tagjaink ezer szállal kötődnek a debreceni agrároktatáshoz. Ezentúl a

baráti kör kinyilatkozta, hogy a mindenkor aktuális debreceni közép- és felsőfokú agrárképzés vezetői (agrárágazati rektor-helyettes, dékán, technikai igazgató) számára tiszteletbeli tagságot adományoz, melyet nagy megtiszteltetésünkre vezetőink el is fogadtak. A baráti körbe mindenkit nagy szeretettel várunk, aki szívével-lelkével viseli az Alma Mater, a debreceni közép- és felsőfokú agrárképzés sorsát. A közösséghez való tartozáshoz nem kell több, mint a szervező titkár, azaz jómagam részére megírt levél.

Milyen események voltak a korábbi években és milyen időközönként rendezték meg azokat?

A baráti kör által elsőként alapított és karunkkal (MÉK) közösen szervezett esemény az Életutak, életpályák – professzoraink mesélnek programsorozat volt, mely 2022 februárjában indult. A programsorozat keretében ikonikus professzorainkkal készíték beszélgetős formában interjúkat karunk főépületének Nagytanácstermében, amit az egyetem Youtube felületén élőben közvetítünk. Az interjúsorozat létrejöttét a baráti körben jómagam kezdeményeztem, mely gondolat megvalósításához a MÉK vezetése is örömmel csatlakozott, és mind a mai napig minden szükséges támogatást biztosít. Az előadássorozat célját úgy fogalmaztuk meg, hogy hallgatóink számára lehetőséget biztosítsunk az életpályájukkal példamutatást sugárzó professzorainkkal való személyes találkozásra. Hiszem, hogy az egyetemi oktatásban nem csupán a szakmai ismeretek legmagasabb szintű átadására van szükség, a szemléletformálás is legalább olyan jelentőséggel bír. A szemléletkialakításhoz pedig szükség van példaképekre, a személyes élményszerzésre, élettapasztalatok megismerésére, amiből hallgatóink majd életük során meríthetnek tudást. Reményeim szerint a beszélgetések által, tisztelt professzoraink személyes megnyilvánulásával hallgatóink is megismerik, hogy a sorsalakító véletlenek, a cselekvő és tudatos akarat, az elhivatottság, az alázat, az elszántság és a fáradhatatlan munka miként képes egy sikeres életpályát felépíteni. Ikonikus professzorainkkal történő beszélgetések kiváló alkalmat teremtenek, hogy erősítsük tanulóinkban az Alma Materhez való kötődést, azáltal hogy bennük a Debreceni Egyetem iránti büszkeség és megbecsülés érzését fokozzuk. A beszélgetéseket rögzítjük, mellyel olyan filmgyűjteményt kívánunk létrehozni, ami a későbbiekben is megtekintve a jövő generációk számára értéket közvetít.

Mik a tapasztalatok és milyenek a visszajelzések?

A 2022-es évben 7 professzorunkkal készült interjú karunk Nagytanácstermében. Az interjúkat követően az első pillanatoktól kezdve több pozitív, támogató visszajelzést kapunk, mely kedves gondolatok újabb és újabb erőt adnak számunkra a folytatáshoz. Ezentúl az is nagy öröm számunkra, hogy a beszélgetéseink egyetemünk Youtube csatornáján átlagosan 500-600 (sőt, akár 1500) megtekintést érnek el, nagyon jó érzés látni és tapasztalni, hogy ilyen szép számban érdeklődnek hónapról-hónapra a kedves nézők professzoraink életútjai iránt. El kell mondanom, hogy nagy szomorúság-

„...a „Debreceni Agrár” egy nagy család, egy olyan összetartó, és egymásra érzékenyen tekintő közösség, mely képes összefogni bármilyen nemes cél érdekében...”

gal és fájdalommal tölt el bennünket, hogy a programsorozat tavalyi évadában szereplő három kiváló professzorunk már sajnos nincs közöttünk. Köszönettel, hálával és egyben fájó szívvel emlékszünk Gonda István, Loch Jakab és Thyll Szilárd professzorainkra, akiktől megtanultuk a szakmát, akik felkészítettek minket az életre, példát mutattak, egyengették az utat előttünk. Tisztelt elhunyt professzoraink emléke szívünkben örökké élni fog!

Miért fontos Ön szerint, hogy az egyetem ne csak a jelenlegi, hanem az egykori hallgatók számára is közösséget és programokat kínáljon?

A közösségépítés és annak fenntartása véleményem szerint az egyik legfontosabb feladat társadalmunkban. Az idén 155 éves „Debreceni Agrár” a kezdetektől egy olyan családi közösség, ahová a végzett hallgatók bármikor visszatérhetnek, és mindig tárt karokkal fogadják őket. A kapcsolattartás, az egyetemi lét során a hallgatók között kialakult összetartó erők fenntartása, ápolása elengedhetetlen feladat, nemcsak az egyetemi évek alatt, hanem azt követően is. A Kar és a Baráti Kör közösen dolgozik azon, hogy végzett hallgatóink nap mint nap érezzék azt a fajta törődést az Alma Mater részéről, hogy bár nem lépnek be minden nap campusunk kapuján, ennek ellenére

életük- és pályafutásuk során stabilan számíthatnak volt intézményük támogatására. Ezen alapvető gondolat mentén szervezzük közösségépítő programjainkat, kapcsolat-erősítő rendezvényeinket. Az egykori hallgatók számára megalkotott programoknak elgondolásom alapján talán egyik legfontosabb feladata, hogy minél hatékonyabban legyünk képesek támogatni az élő szakmai- és személyes kapcsolatteremtést a már végzett, illetve jelenlegi agráros hallgatók, az oktató-kutató kollégák és az egyetemünkkel együttműködő vállalatok között.

Milyen szerepet játszik a kar életében a Böszörményi úti Campuson található Agrár Múzeum?

Különleges és hatékony működés szempontjából előnyös helyzetet teremt, hogy a karunkon működő Agrár Múzeum vezetőjeként lehetek a Baráti Kör szervező titkára is, így egy olyan szimbiózis kialakítására volt és van lehetőség a Kar, az Agrár Múzeum és a Baráti Kör között, mely reményeink szerint Alumni tevékenységünk minél jobb megvalósítását fogja eredményezni. A Karunk által fenntartott intézménytörténeti állandó kiállítás létrehozásának célja alapvetően az volt, hogy a debreceni agrárfelsőoktatás több mint 155 éves múltjának fellelhető dokumentumai, emlékei, tárgyi eszközei segítségével bemutassuk az itt folyó oktatási-, kutatási-, és egyéb, a debreceni gazdászahallgatók egyetemi életéhez tartozó tevékenységek történetét, az alapítástól a jelen állapotokig. A kiállítással továbbá ugyancsak szándékunk, hogy Karunk Alumni tevékenységét támogatva erősítsük az intézményünkben jelenleg tanuló, illetve végzett hallgatóink intézményünkhöz és egymáshoz való kötődését, továbbá öregbítsük a debreceni felsőfokú agrárképzés hírnevét, eszmeiségét. Múzeumunk csapata a kiállítás gondozásán túl, a baráti körrel karöltve szerepet kíván vállalni a debreceni agrárfelsőoktatáshoz köthető szakmai-, kulturális-, és művészeti rendezvények, megemlékezések, öregdiák találkozók létrejöttének támogatásában is.

Mi az, ami Önnek személy szerint a legnagyobb örömet okozza titkárként?

A legnagyobb örömet számomra egyrészt az okozza, hogy lehetőségem van tenni, cselekedni, a „Debreceni Agrár” nagy családjának fantasztikus közösségéért, mely közösség az egyik legfontosabb számomra. Másrésztől alkalmam nyílik egy olyan közösséget támogatni, melytől már annyi mindent kaptam és nincs is annál nagyobb boldogság, mint amikor ebből valamit vissza tudunk adni.

Iciri-Piciri Alumni

2023. május 20-án ismét nagy érdeklődés mellett tartottuk meg az Iciri-piciri Alumni rendezvényünket a Mentálhigiénés és Esélyegyenlőségi Központtal, valamint a Lelkierő Egyesülettel közösen, a Nagyerdei Kultúrparkban, melyen több mint 350 család vett részt. A résztvevőket idén a Tücsök Zenekar koncertje, tombolasorsolás, szakvezetéses séta, látványvetetés és egyéb színes programok várták. Jövőre is sok szeretettel várjuk a kicsiket és nagyokat egyaránt!

Évfolyamtalálkozók

Nemzetközi Növényorvos Nap – a MÉK Növényvédelmi Intézet alumni találkozója

Bajnokok Tornája – a TTK Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék volt hallgatóinak találkozója

DErbiztünk

A Debreceni Egyetem polgárai körében az egyik legnépszerűbb esemény az immár hagyománnyá vált Dolgozói DErbi, melyet idén a szűnni nem akaró esőzések miatti elhalasztást követően június 16-án tartottunk a Nagyerdei Stadion és a Víztorony közötti területen. A rendezvényen idén is több ezren fordultak meg családtagjaikkal, a programokon kicsik és nagyok is örömmel vettek részt.

Paradicsomi látványosságok az Élettudományi Épületben

Valódi turistalátványosság Firenzében a Paradicsom kapuja. A Debreceni Egyetem polgárai azonban olyan szerencsés helyzetben vannak, hogy nem kell Olaszországig utaznia annak, aki szeretné megtekinteni ezt a csodás műalkotást, elég ha ellátogat az Élettudományi Épületbe, ahol – ha nem is az eredeti, de – az arról készült hiteles másolat díszíti a Szépművészeti Múzeum jóvoltából több, ugyancsak reneszánsz alkotás kópiájával együtt a modern épületegyüttes belső tereit.

■ BÉRES ZSUZSA

A Debreceni Egyetem 2000-ben írt ki meghívásos építészeti pályázatot az Élettudományi Épület és Könyvtár tervezésére. A nyertes Golda János és Szenderffy Gábor pályaműve lett, amely alapján meg is kezdődött az építkezés az Egyetem téri campuson.

A főépület 120 méter hosszú központi aulából és 5 merőlegesen kialakított épületszárnyból áll, itt helyezkedik el a 12 tanszék, 120 labor, a földszinten 3 nagyelőadóban

és tantermekben pedig az oktatás zajlik. A könyvtár a kisebb épületszárnyban kapott helyet.

A 20.000 m²-es épületegyüttes avatónepségét 2005. június 17-én tartották, ezt követően vehették birtokba az oktatók, kutatók és a hallgatók.

Sokakban felmerülhet a kérdés: hogyan illeszkedik ez a modern építészeti alkotás – amelynek két tervezőjét egyébként az átadást követő esztendőben, 2006-ban Pro Architectura díjjal ismerték el – az egyetem

klasszikus, pavilonos elrendezésű környezetébe?

Talán ez indította az egyetem vezetését arra, hogy valamilyen módon ellensúlyozni kellene ezt az ellentmondást, valamilyen módon ötvözve a korszerűt a hagyománytiszteléssel. A legenda úgy tartja, hogy egy baráti beszélgetés során vetődött fel a gondolat: a Szépművészeti Múzeum elzárva a látogatók elől őrzi raktáiraiban több reneszánsz műalkotás hiteles másolatát, amelyek díszíei lehetnének az új, modern épületnek.

Az ötletet a kapcsolatfelvétel, majd a megvalósítás követte: 2004. november 20-án a két intézmény határozott idejű, 20 éves leltéti szerződést kötött, amelynek keretében a Debreceni Egyetemre érkezett több műtárgy gipszmásolata, köztük a Porta del Paradiso, vagyis a Paradicsom kapuja, Lorenzo Ghiberti (1378–1455) 1425–1452 között készült alkotása, amelynek eredetije a firenzei dóm főhomlokzatával szemben látható. Michelangelo, mikor meglátta a kápolna keleti kapuját, azt mondta: „Méltó lenne rá, hogy a Paradicsom kapuja legyen.” Állítólag. Az elnevezés azonban valóság.

Ghiberti 1425-ben kapott megrendelést a firenzei Battistero (keresztelőkápolna) harmadik, úgynevezett Paradicsom kapujának elkészítésére.

A kapu tíz panelből áll, amelyeken ószövetségi jelenetek láthatók. A domborművek körüli kereten kisebb büsztök – köztük a művész portréja – és próféták alakjai kaptak helyet. A kapu két szárnyán 10 dombormű látható, köztük Ádám és Éva teremtése, a kiűzetés a Paradicsomból, az özönvíz és Noé bárkája, Mózes, amint a Sinai-hegyen átveszi a törvénytáblákat, Cóliát megölése és Jerikó falainak leomlása. Az alkotás különlegessége, hogy a tíz külön mezőben egyenként több esemény ábrázolása is látható, ami egyébként a művész nagyjelentőségű újítása volt saját korában. Ennek köszönhetően a tartalmilag összefüggő, de különböző időkben és helyeken zajló eseményeket egy-egy reliefmező ábrázolja.

Az egyetemen kiállított 517×294×15 cm-es méretű másolatot a múzeum 1906-os megrendelésére Giuseppe Lelli készítette Firenzében.

Az épület második fésűjében az Énekes karzat domborművei láthatók.

Luca della Robbia a 15. század nagy vezető és újító művészei közé tartozik, ő alapította a Robbia család firenzei szobrászműhelyét. Valószínűleg 1428-ban kapott megbízást a firenzei dóm énekes karzatának elkészítésére, amely első, dokumentált megbízása

„...az Élettudományi Épületben járva érdemes néha felpillantani, és megcsodálni ezeket a reneszánsz-kort idéző alkotásokat...”

volt. A fiatal művészt Filippo Brunelleschi felügyelte, a Cantoria építészeti kialakítása is az ő hatását tükrözi. A táncoló és éneklő gyermekeket ábrázoló reliefek a Zsoltárok könyve 150. zsoltárának sorait jelenítik meg. Az egyenként 113×100×15 cm-es gipszmásolatot 1906-ban ugyancsak Lelli készítette. A középső szárny látványossága Jacopo della Quercia munkája, akit 1425-ben kértek fel a bolognai San Petronio-templom nyugati bejárati kapujának megalkotására, amelyen kétoldalt ótestamentumi jelenetekkel díszített domborművek láthatók, köztük Ádám és Éva megkísértése, Káin és Ábel áldozata, Noé bárkájának elhagyása az özönvíz után. Az egyetemen található kópiát is Lelli készítette 1907-ben, majd az 1999-es és 2005-ös restaurálást követően állították ki az Élettudományi Épületben.

A negyedik szárny látványossága egy különleges relief-sorozat, a Szent Antal-ciklus, amelynek eredetijét Donatello 1443–1453-ban készítette. A művész 1443-ban hagyta el Firenzét és költözött Padovába, ahol egészen 1453-ig dolgozott. Ekkor készült a padovai Basilica di Sant’Antonio főoltára és Gattamelata lovas szobra is. A bazilika számára készített eredeti főoltár (1447–1450) egy bronz Korpuszból, hat életnagyságú bronzszoborból, valamint négy Szent Antal csodáit, egy Krisztus sírba tételét és tizenkét darab, zenélő angyalokat ábrázoló domborműből áll. Az egyetemen a Szent Antal csodáit bemutató négy dombormű – A szamárcsoda, A fiú meggyógyítása, A fősvény szíve, A beszélő csecsemő – másolata található, amelyeket a berlini Kaiser-Friedrich-Museum gipszöntödéjében készítettek a 20. század első felében.

Az ötödik remekmű eredetijét, az Újszövetségi jeleneteket 1445–1475-ben Luca della Robbia Giuseppe alkotta, igaz, nem egyedül, hiszen Michelozzo di Bartolomeoval és Maso di Bartolommeoval közösen kaptak megrendelést a firenzei dóm északi sekrestye bronzkapujának elkészítésére. A tíz dombormű evangélistákat, Madonnát a gyermekkel, és Krisztus életének jeleneteit ábrázolja. A gipszmásolat ugyancsak Lelli-nek köszönhető, aki 1907-ben készítette a kópiákat.

Az Élettudományi Épület hatalmas belmagassága és a műtárgymásolatok tekintélyes mérete miatt már az elhelyezés sem volt egyszerű feladat, és mivel jóval a szemmagasság fölött találhatóak, emiatt a látogatók gyakran észre sem veszik a csodálatos alkotásokat.

Ezért az épületben járva érdemes néha felpillantani, és megcsodálni ezeket a reneszánsz-kort idéző alkotásokat, amelyek a Szépművészeti Múzeumnak és az intézménnyel kötött megállapodásnak köszönhetően remélhetőleg még hosszú ideig hirdetik az egyetemen, hogyan ötvözhető a hagyomány és a modernitás.

Bevezetés a médiakultúra tanulmányozásába

A populáris irodalom és kultúra egyetemi berkekben történő vizsgálatának számos nehézséggel kellett megküzdenie a francia nyelvterületeken, amíg eljutottunk oda, hogy napjainkban a médiakultúra kutatása intézményesültnek tekinthető.

■ KÁLAI SÁNDOR

1970-ben a franciaországi Cerisyben megrendezett konferencia témája a parairodalom volt – ez tekinthető azon irodalmi forma első elismerésének, amelyet az intézmények korábban még nem legitimáltak. A terminus a hatvanas évek végén született meg, és Pierre Massart elemzése szerint egy kulturális törés tüneteként is felfogható: olyan társadalmi-politikai-kulturális folyamatok találkozási pontja ez a periódus, mint az egyre szélesedő középosztály térnyerése miatt megváltozó osztályviszonyok; a felsőfokú végzettség megszerzésének lehetősége; a tömegművek egyre növekvő súlya, vagy a nemi és társadalmi szerepek átértékelődése. Egyre többen lettek olyanok az akadémiai szférában is, akik vállalták annak a „kockázatát”, hogy nem legitimált irodalmi szövegekkel foglalkoznak. Charles Grivel mérföldkőnek számít munkája, amely az olvasói érdeklődés felkeltésének és fenntartásának problémái iránt érdeklődött, az 1870 és 1880 között Párizsban, könyv alakban publikált regények vizsgálatán alapult (a körülbelül háromezer kötetnyi korpuszból egy kétszázast kiválasztva), függetlenül attól, hogy az adott szöveg a populáris vagy az elit irodalom területéhez tartozott.

Az 1980-as évtizedtől a Limoges-i Egyetem irodalomtörténeisének kezdeményező erejű munkáit kell kiemelnünk: Ellen Constans, aki a Francia Kommunista Párt aktív tagja is volt, a szentimentális regényekkel, Jean-Claude Vareille pedig a populáris regényműfajok (és mindenekelőtt a korai bűnügyi regény) esztétikájával foglalkozott. Fontos megemlíteni azokat a belga és québeci irodalomtörténészeket (Jacques Dubois, Marc Lits, Paul Bleton, Julia Bettinotti) is, akik a francia irodalmi rendszerhez képest periférikusabb pozícióban voltak, s akiknek az életműve talán e pozícióból kifolyólag is tudott kezdeményező erejűvé válni. A kutatók számára világossá vált az is, hogy az irodalmi szövegekről nem lehet úgy beszélni, hogy egyfelől ne vegyük számba azt a kulturális és gazdasági kontextust, amelyben megszületnek és befogadásra kerülnek, másfelől pedig ne követnénk nyomon az írott médiumokban születő szövegekből készült

adaptációkat vagy azokat a hibrid műalkotásokat, amelyek különféle kódok keveredésén alapulnak (képregény, fotóregény, filmregény stb). Ennek a felismerésnek lett a következménye a médiakultúráról és annak jellegzetességeiről szóló reflexió.

Az egyetemi jegyzet megírásával arra a feladatra vállalkozunk, hogy ezt a (döntően francia orientációjú) kutatási hagyományt tesszük hozzáférhetővé elsősorban az egyetemi hallgatók számára, akik tanulmányaik során is egyre nagyobb számban találkoznak populáris irodalmi szövegekkel vagy különféle médiakulturális termékekkel. A médiakultúra-kutatás a populáris médiumfajok és -kultúrák történeti alakulásának bemutatásakor, illetve produkció-médiumfaj-használat hármásának együttes vizsgálatokor többek között olyan problémaköröket helyez a középpontba, mint a sorozatszerűség, a periodikusság, a médiumváltások, a szemiotológiai értelemben vett hibridizáció vagy a hordozók kérdésköre.

A tankönyv két nagyobb részre tagolódik. Az első rész a médiakultúra-kutatás általános kereteinek bemutatására törekszik. Az elméleti háttér áttekintése után külön fejezetet szentelünk a médiakultúra-kutatás fentebb említett problémaköreinek, és szükséges megvilágítani azt is, melyek kialakulásának általános feltételei, illetve (a nemzetközi és a magyar fejlemények áttekintésével) hogyan szilárdult meg az új kulturális logika a 19. századi európai térben. A könyv második része pedig a képregénymédia esetében demonstrálja a médiakulturális elemzés lehetőségeit: ezekben a fejezetekben szó esik a kutatási hagyományokról, a képregényről mint médiakultúráról (előállítás, szövegek, befogadás), a képregénymédia formátumairól és műfajairól, illetve a kulturális változatokról, a transzkulturalitás és a populáris geopolitikák kérdéseiről.

A pedagógiai gyakorlatban való használhatóság szempontjait figyelembe véve a két rész fejezeteinek tagolása valamelyest eltér egymástól. Az első rész fejezetei olyan történeti áttekintéseket, egyúttal elméleti alapot kínálnak, amelyek hosszabb gondolatmeneteit, részletező, ugyanakkor átfogóbb érvvezetését nem daraboltuk kisebb alfejezetekre. Ezek a fejezetek szándékaink szerint segíthetik a médiatörténeti, médiaelméleti, és általában a médiakultúrával foglalkozó előadások követését, kiegészítését, valamint a populáris médiakultúra elemzésével foglalkozó szemináriumok kontextusba helyezését. A második rész fejezeteit alfejezetek, szó szerinti idézetek, vázlatpontokba szedett felsorolások teszik tagoltabbá. A képregénymédia kapcsán mutatnak meg olyan kutatási irányokat, közelítéseket, lehetőségeket, amelyek nemcsak képregényművelés, de más médiakulturális területeket érintő szemináriumok munkájában is hasznosíthatók, és remélhetően szeminárium, tudományos diákköri és szakdolgozatok megírásához is ötleteket, szempontokat, mintákat, segítséget nyújtanak.

Akikre büszkék vagyunk

- **Bruckner Győző-díj** 40 éven aluli kutatók számára kiírt elismerését vehette át **Dr. Timári István**, a TTK adjunktusa.
- **MTA DAB „Tudomány támogatásáért”** érdemben részesült **Dr. Barta János**, a BTK professzor emeritusa.
- **DAB Tehetséggondozásért Díjat** kapott **Muzsnay Zoltánné Murai Enikő**, a Kossuth Lajos Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola mestertanára.
- Magyar tudomány kategóriában **Megyei Prima** díjat kapott **Dr. Vajas Attila** szemész szakorvos, a Klinikai Központ Szemklinikájának főorvosa.
- **Az év legjobb radiológiai közleménye**-pályázaton díjazták a Kenézy Gyula Campus Központi Radiológiai Diagnosztika szakorvosjelöltjét, **Dr. Lajos Orsolyát**.
- A Három Királyfi, Három Királyné Mozgalom **Kopp-Skrabski-díját** vehette át közönségdíjasként **Dr. Mező Ferenc** és **Dr. Mező Katalin**.
- Az MTA **Az év kiemelkedő szünbiológiai** témájú egyetemi doktori értekezése díját vehette át **Dr. Nagy Nikoletta**, a TTK adjunktusa.
- **Kiváló Fiatal Gyógyszerész Díjat** nyert **Dr. Rusznyák Ágnes**, a GYTK tanársegéde.
- A Klinikai Központ elnökhelyettesét, a Gyógyszer- és Élelmiszerfejlesztési Koordinációs Központ igazgatóját, **Dr. Páll Dénest** választották meg a Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége, a **MOTESZ következő elnökének**. Megbízatása 2025-től két évre szól.
- A Magyar Sportújságírók Szövetsége **Kozák Lucát** választotta a **2022-es** év női sportolójának, míg **Battai Sugár Katinka** a női kardválogatottal nyert a **legjobb egyéni csapatsportágak** voksolásán.
- A **Fiatal Kutatók Innovációs Hálózatának bizottsági tagjává** választotta a pekingi székhelyű Digitális Föld Nemzetközi Társaság **Dr. Bertalan Lászlót**, a TTK adjunktusát
- **Szőkefalvi-Nagy Béla Érmét** nyert **Dr. Páles Zsolt** akadémikus, a TTK Matematikai Intézetének professzora.
- **DAB Pro Scientia Érmét** vehetett át:
  - **Dr. Debreczeni Attila**, a BTK professzora és
  - **Dr. Szekanecz Zoltán**, az ÁOK professzora.
- **DAB Plakett díjban** részesült:
  - **Dr. Fábíán István**, a TTK professzora,
  - **Dr. Kalmár Ferenc**, az MK professzora,
  - **Dr. Kovácsné Dr. Bácskay Ildikó**, a GYTK professzora és
  - **Dr. Szirák Péter**, a BTK professzora.
- **Az Év Ökológiai Gazdálkodója** lett **Dr. Vad Attila**, a MÉK Ökológiai Gazdálkodási- Kooperatív Kutatási és Tudástranszfer Központ vezetője.
- A **Magyar Anglisztikai Társaság** ismét **elnökének** választotta **Dr. Séllei Nórát**, a BTK professzorát.
- A kínai nyelv és kultúra hazai népszerűsítése terén végzett kiemelkedő munkásságáért a **Tianjin Foreign Studies University** elismerő oklevélét vehette át **Dr. Csontos Pál** és **Dr. Kovács László Erik**, a Konfuciusz Intézet magyar igazgatója és titkára.
- **Állami elismerések március 15-én**
  - **Magyar Érdemrend lovagkeresztje** kitüntetésben részesült:
    - **Dr. Fári Miklós Gábor**, a MÉK egyetemi tanára,
    - **Dr. Flaskó Tibor** egyetemi docens, az Urológiai Klinika igazgatója,
    - **Dr. Kárpáti István**, az ÁOK Nephrológiai Tanszékének egyetemi docense,
    - **Dr. Pószánné Rácz Annamária** oktatási főigazgató és
    - **Dr. Szabó Gábor**, az ÁOK Sejtbiológiai Tanszék professor emeritusa.
  - **Magyar Arany Érdemkereszt** kitüntetést vehetett át:
    - **Dr. Szerafin Tamás**, az ÁOK Kardiológiai Intézetének egyetemi docense,
    - **Dr. Szirák Péter**, a BTK egyetemi tanára és
    - **Dr. Török Ágnes** egyetemi docens, a ZK oktatási dékánhelyettese.
- **Talentum-díjjal** ismerték el a Debreceni Egyetem Lendület Genomszerkezet és Rekombináció Kutatócsoport vezetőjét, **Dr. Székvölgyi Lórántot**.
- **Jedlik Ányos-díjban** részesült **Dr. Fésüs László** professor emeritus.
- **A város napja** alkalmából **Pro Urbe** díjat vehetett át **Dr. Juhász István**, a FOK egyetemi tanára.

Lezárva: 2023. április 30.

Adó 1% köszönet

A Debreceni Egyetem Fejlesztéséért Alapítvány az alumni közösség tagjainak jóvoltából az adó 1%-os felajánlásoknak köszönhetően ebben az évben ismét pályázatot írt ki alumni rendezvények szervezésére. A pályázaton idén 1 740 180 Ft talált gazdára. A beadott pályázatokból lapunk megjelenéséig az alábbi rendezvények megvalósításához tudunk hozzájárulni:

Szervezeti egység neve	Kapcsolattartó neve	Programterv
Az 1963-ban végzett vegyész évfolyam	Prof. Dr. Bazsa György	Gyémánt diplomás találkozó
TTK Társadalomföldrajzi és Területfejlesztési Tanszék	Dr. Kozma Gábor/ Dr. Teperics Károly	Bajnokok Tornája 2023
Debreceni Okleveles Közgazdász Klub	Póser Zoltán	ALUMNI SUMMIT 2023
Debreceni Kossuth Gimnázium Baráti Köre	Póser Zoltán	VOKOTA 2024 találkozó
Az 1973-ban végzett matematika-fizika szakos hallgatók	Erlichné Bogdán Katalin	Díszoklevél átvétele és 50 éves évfolyamtalálkozó
2008-ban végzett szociálpolitika szakos hallgatók	Dr. Szabó Attila	15 éves évfolyamtalálkozó
MÉK Növényvédelmi Intézet	Dr. habil. Nagy Antal	Nemzetközi Növényorvos Nap
Biokémia Tanszék volt dolgozói	Dr. Gyémánt Gyöngyi	Prof. Nánási Pál születésének centenáriuma
Szlavisztikai Intézet	Dr. Regéczi Ildikó/Fórián Éva	Lengyel szakosok jubileumi találkozója
DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság	Karacs Janka/ Gyulavári Attila Zsolt	ZölDEbbítő találkozások, akkor és most

Az idei évben is nagy volt a pályázók száma, így továbbra is szeretnénk arra biztatni minden kedves alumni tagunkat, olvasónkat, hogy ne feledkezzenek meg a jövőben sem Alma Materükről, s ajánlják fel adójuk 1%-át. Segítsék a Debreceni Egyetem Fejlesztéséért Alapítványt, hogy segíthessük az alumni találkozók, rendezvények megvalósulását. Támogatásukat előre is köszönjük minden alumni tagunk nevében!

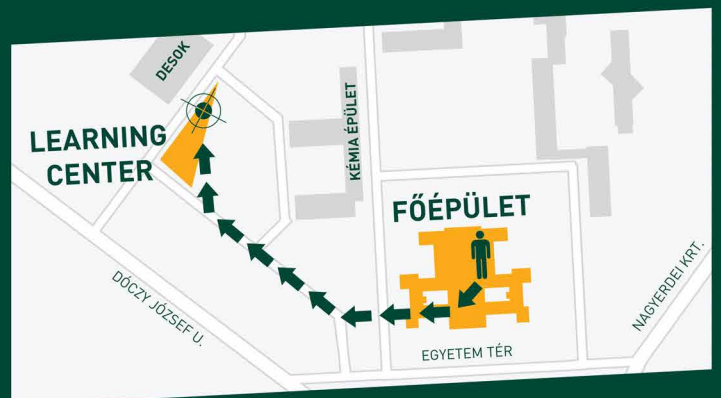

UD SHOP

EGYETEMI AJÁNDÉKBOLT

ÜZLETÜNK AZ ÚJ
**LEARNING
CENTER**
ÉPÜLETBE
KÖLTÖZÖTT

Feladó:

DEBRECENI EGYETEM

Rendezvénykoordinációs és Alumni Központ

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

DÍJ HITELEZVE
4002 DEBRECEN
Pf. 400

